

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig 1/4 q buza egyenértéke	500	"	1	"	"
Földirtások, bér- lők és uradalmak	1000	"	2	"	"
	2000	"	3	"	"
	3000	"	4	"	"
	4000	"	5	"	"
Részvénytársaságok, szövetkezetek, vállalatok	5 q buza egyenértéke				
1 q buza egyenértéke novemberi fizetésnél					350,000 K.
Egyéb tagok részére évi tagdíj					4 aranykorona = 60,000 K.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács fellejlesztése alatt
Kiadásért felelős: Szilassy Zoltán
az OMGE igazgatója
Felolvas szerkesztő: Buday Barna
Társaságvezető: Rothmeyer Imre

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 51-06

Ideiglenes előfizetési ár az előfizetési díj utólagos kiegészítésének fenntartásával:

OMGE-tagoknak:	Előfizetőknél:
Egy évre ... 200,000 K.	Egy évre ... 320,000 K.
Félévre ... 100,000 "	Félévre ... 160,000 "
Negyedévre ... 50,000 "	Negyedévre ... 80,000 "

Külföldre a fenti árak kétszerese
Előfizetést csak napitári negyedévekre fogadunk el
Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef.: József 06-32

TARTALOM:

Gazdasági egyetem.
Gazdatisztek és a szövetkezetek. (M.)
Ne rakjuk a trágyát szarvasba? (Schrocker János.)
Az idomított lippicalai és a spanyol iskola. I. (e. D. B.)
Új rendelkezések.
A gazdaságosság köréből. (Magyar Mezőgazdasági Bank.
alsóvári Farkas Géza.)
Egyes közlemények.
Tűzde, kereskedelem.
Szerkesztői üzenetek.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL.

Kedvezményes vasuti jegyek közgyűlésünk és a gazdanapok alkalmából.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter az OMGE közgyűlése, a GEOSz nagygyűlése és az ezzel kapcsolatos gazdanapok alkalmából felterjesztésünkre vasuti személyszállítási jegykedvezményt engedélyezett.
A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a MÁV és annak kezelésében lévő helyiérdekű vasutak vonalain bármely kocsiosztályra érvényes és 50% kedvezményre jogosít.

Az igazolványt, mely 1925. dec. 3-tól 10-ig érvényes, egyesületünk titkársága minden OMGE-tagnak, valamint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége tagjai által a GEOSz nagygyűlésére kiküldött képviselőknél, továbbá a gazdasági előadásokra felutazó minden gazdának megküldi, amennyiben eziránt az OMGE titkárságát (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) megkeresik és megkeresésükhöz egyidejűleg az igazolvány díja és költségek fejében személyenként 8000 K.-t pénzben vagy postai értékpapírokban mellékelnek. Igazgató.

Gazdanapok a Köztelken.

Gazdasági előadások, bemutatók, közgyűlés és nagygyűlés.

Az OMGE f. évi december havi közgyűléssel és a GEOSz nagygyűléssel kapcsolatban az alábbi program szerint gazdanapokat tart a Köztelek székházának nagy-, illetve tanácstermében. Ezekre az OMGE valamennyi tagját és GEOSz kötelékébe tartozó társaságok tagjait meghívja.

- December 5-én, szombaton d. e. 10 órakor az Országos Törzskönyvelő Bizottság gyűlése.
- 5-én, szombaton, d. u. 5 órakor az állattenyésztési és állategészségügyi szakosztály ülése.
- 6-án, vasárnap, délelőtt 11 órakor az OMGE közgazdasági szakosztályának ülése. Tárgy: Buday Barna előadása a földreform végrehajtásának eredményeiről. d. u. 4 órakor Weiser István dr., a M. Kir. Állatállomány- és Takarmányozási Kísérleti Allomás igazgatójának előadása: „A méz szerepe és jelentősége gazdasági állataink takarmányozásában” címmel.

December 6-án d. u. 5 órakor Jablonowski József mezőgazd. kísérletügyi főigazgató előadása: „A thrips-károknak — a gabona tavaszi fehérhegyű kalászáinak — igazi oka” címmel.

7-én, hétfőn, d. e. 9 órakor Kozma Ferenc m. kir. kormányfőtanácsos előadása: „A mezőgazdasági termés értékesítése” címen. (A terményáralakulás tényezői. A spekuláció. A termény útja a tőzsdén keresztül. Gabonapanapok. Agrárkereskedelmi propagandák.)

7-én délelőtt fél 12 órakor az előadás és esetleges hozzászólások után a budapesti árutőzsde megtekintése. (Indulás a Köztelekről.)

7-én d. u. 4 órakor egyesületi tanács ülése.

7-én d. u. fél 5 órakor igazgatóválasztmányi ülése.

7-én d. u. 5 1/2 órakor az OMGE által folyó évben rendezett országos szántógép-bemutatót résztvevő szántógépeknek és azok szerkezetének mozgóképen (filmen) való bemutatása. A film lepergetése mintegy háromnegyed órát vesz igénybe.

8-án, kedden, d. e. 10 órakor az OMGE rendes évi közgyűlése, ezt követőleg a GEOSz XXX. évi nagygyűlése.

8-án délután 2 órakor Károlyi Sándor gróf emléklakoma a Royal szálló fehértérképben, amely alkalommal Balogh Elemér, a „Hangya” szövetkezet vezérigazgatója mond a Károlyi-billikommál kezében emlékbeszédet Károlyi Sándorról.

9-én, szerdán, d. e. 9-től d. u. 5-ig a csepeli Weiss Manfred-féle mezőgazdasági gépgyár és gyártelep megtekintése.

9-én d. u. 5 1/2 órakor a tejjgazdasági bizottság ülése.

Mindazok az egyesületi tagok, akik a Károlyi Sándor emléklakomán, vagy a csepeli gyár megtekintésén résztvenni óhajtanak, ebbeli szándékukat folyó évi december hó 6-ig az OMGE titkárságnál (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.) feltétlenül bejelenteni sziveskedjenek.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 1925. évi

rendes közgyűlésére,

amelyet 1925. évi december hó 8-án, kedden, délelőtt pontosan 10 (tíz) órakor tartunk meg a „Köztelek” székházának nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8., II. em.)

A tárgysorozatot, valamint a javasolt alapszabály-módosítások teljes szövegét lapunk 93. számában közöltük.

Somssich László gróf s. k. elnök.

Meghívó

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének 1925. évi december 8-án (kedden) délel. az OMGE közgyűlést követőleg, az egyesület székháza nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8., II. emelet) tartandó

XXX. nagygyűlésére.

A részletes tárgysorozatot lapunk 93. számában közöltük.

Somssich László gróf s. k. elnök.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági szakosztálya

1925. évi december hó 6-án, vasárnap, délelőtt 11 órakor a Köztelek székháza nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8., II. emelet) tartandó gyűlésére.

- Napirend:
1. A földreform végrehajtásának eredményei. (Előadó: Buday Barna n. igazgató.)
 2. A közgazdasági szakosztály kebelében 1923-ban megalakított Agrárpolitikai és Agrárhírszolgálati Bizottság újjászervezése.

Budapest, 1925. november 15.
Hadik János gróf s. k., a közgazdasági szakosztály elnöke.

Vendégeket is szívesen látunk!

Meghívó

az Országos Törzskönyvelő Bizottság

december hó 5-én, szombaton, d. e. 10 órakor, az OMGE székháza tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8., I. em.) tartandó

gyűlésére.

- Tárgysorozat:
1. Változás az OTB tagjaiban.
 2. Jelentés az OTB munkásságáról és a törzskönyvelés ügyének fejlődéséről.
 3. Az újabb alakult törzskönyvelő szervezetekkel kapcsolat létesítése.
 4. Birálati és Törzskönyvelési Utmutató kiadása.
 5. Wellmann Oszkár dr. indítványa a törzskönyvezett állatok egységes megjelölése tárgyában.
 6. A tisztavérűség fogalmának megállapítása.
 7. Murányi Nándor jelentései a magántörzskönyvek hitelesítése tárgyában.
 8. Folyó ügyek.

Budapest, 1925. évi november hó 23.
Lacki Károly s. k., az OTB elnöke.

A bizottság gyűlésén szívesen látjuk az OMGE érdeklődő tagjait!

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

VI., Vilmos császár-ut 65. sz. Sürgönycím i „MEGALÉR” Budapest

FŐKÖK: Sopron: Állatvédelem, Sopron: Sürgönycím: Vésztőpárt Sopron
Wien: „MEGALÉR” Viehverwartung Gesellschaf m. b. H. Wien, St.-Marx.
Sürgönycím: „Megalér” Wien

Foglalkozik: Szarvasmarha, sertés, juh, 16, továbbá bűnt árú adásvételével belföldön és külföldön, bizonyos értékesítéssel

Állatállományok címenek: Szarvasmarha, borjú és juhoknál: Budapest-Ferencváros-Markhavásártér, Sopron, Wien, St.-Marx.
Sertésnél: Budapest-Ferencváros-Sortésvásártér, Sopron, Wien, St.-Marx
Husállományok és bűnt árú: Budapest-Kőzponti vásárcsarnok

Meghívásra szakértőnk a helyszínre kiküldjük! Mindennemű állatkitelt legelőnyösebben lebonyolítunk

Mai számunk 12 oldal. Ennek a számnak ára 4000 K.

...égletük folytán — az
...plógépek.
...és az összes mezőgazda-
...raktáron
...gynöksége

...ia-drótfonatok
...ak és legtekintesebbek. 7503
...gyacsi gyártója:
...Heidecker Sándor R.-T.
...androny, szövet-
...fonat, kerítés, vas-
...dutor-és láncgyár
...Budapest, VIII.,
...Üllői-ut 48/5.
...Főrk: Budán, II., Pórtás 58.
...kiszárazott és kátrán-
...drót alkalmas áram-
...ellen

...őgazdák
...tag“ kutja
...es rendszer)
...arab üzemből!!
...ag szállítja:
...GAZDÁK Szövetkezte
...KOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM

...amos-
...erőátviteli és akkumulátor-
...vezeték, ápiták, javítók és ka-
...LÁDÍG-borítókészletek, szer-
...lámpákat raktárról szállítunk.
...el díjmentesen szolgálunk.

...MER műszaki és elektro-
...technikai vállalatok,
...u. 29. 7820 Telefon: 49-03

...mezőgazdaságok
...galkalmasabb a
...dalmazott

...PLEX
...FÜRÉSZ
...következők:
...építkezési
...alapozási
...RŐ 6 LŐERŐ
...iztos üzem!
...áthelyezhető!
...daság csekély
...a jut, mellyel
...etét olcsón fedezi.

...VETKEZETE
...a 29. szám.
...Mészáros Vilmos

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályának

december hó 5-én (szombaton) délután 5 órakor, az egyesület székháza tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz., I. emelet) tartandó

gyűlésére.

Tárgysorozat:

- 1. A szakosztály megalakulása.
2. Bizottságok választása.
3. A „Magyarország állattenyésztése“ című 5 kötetes munka elkészült első kötetének bemutatása.
4. Rácz Mihály dr. debreceni gazd. akad. tanár előadása: „A hussértényesség jelentősége és fokozott felkarolásának feltételei a Tiszántúlon“.
5. Konkoly Thege Sándor OMGE titkár előadása: „A sertések termelőképességének megállapítása és fejlesztése“.
6. Állásfoglalás az erdei legelők használatának megkönnyítése ügyében.
7. Állásfoglalás a külföldi állatok és hus vámentes behozatala ügyében.

Budapest, 1925. november hó 23.

Somssich László gróf s. k. az OMGE elnöke.

A szakosztály gyűlésén érdeklődő vendégeket szívesen látunk!

Tanulmányi szemle.

December hó 9-én, szerdán d. e. 9 órától d. u. 5 óráig a közgyűlésen résztvevő s e tanulmányi kirándulásra külön jelentkező egyesületi tagok a Weiss Manfred-féle csepeli gyártelepet tekintik meg.

A csepeli gyár az elmúlt öt esztendő alatt nagymérvben megvalósította üzemének békekékek gyártására való átalakítását. A már ismert nagyvonalú berendezéseken kívül a gazdaközöniséget érdeklő következő új ágakat vette fel programjába:

I. Acélműben: rudvas-, lemez- és Mannesmann-csögyártás.
II. Féműben: fémfélgyártmányok és rézgálicgyártás.

III. Az eke- és egyéb talajművelő eszközök általánosítása, úgyhogy ma az összes bel- és külföldi típusok gyártatnak. Vetőgépek, répavágók, kukoricamorsolók. Háti permetező a legkülönbözőbb célokra. Kocsitengelyek, lópatkók, lópatkószegek, lópatkósarkok gyártása. Gazdasági láncok gyártása. Horganyzott veder, dézsa, fazék. Saját rendszerű önzott tejeskanna. Zomancedények, bográcsok, üstök, háztartási tömegcikkek. Drótszegek és drótáru.

A tanulmányi szemle tervezete a következő: találkozás a budapesti helyiérdekű vasutak Budapest-Közvágóhid-i végállomásánál, a Soroksári-úton, ahonnan szerdán, december hó 9-én pontosan reggel 9 órakor külön fenntartott motorkocsi szállítja ki a résztvevőket a csepeli gyártelepre. Ott d. e. fél 10-15l fél 2-ig a gyár tulajdonosainak és igazgatóinak szíves kalauzálása mellett a tanulmányi kirándulás résztvevői bejárják az egész gyártelepet s különösen annak a mezőgazdaságot közelebbről érdeklő részeit és üzemait szemlélik meg. 2 órakor a gyár központi kaszinó épületében villásreggeli lesz s d. u. fél 5 órakor indul vissza a társaság tagjai részére fenntartott külön H.E.V járat.

A csepeli gyártelep tulajdonosai a OMGE-nek a közgyűlésen résztvevő valamennyi tagját szívesen látják a tanulságosnak és érdekesnek ígérkező tanulmányi szemlén, hogy azonban a külön vonaton a résztvevők számára kellő számú hely legyen biztosítható, szükséges, hogy a tanulmányi szemlén résztvenni kívánó gazdák előzetesen, de legkésőbb a december 8-iki közgyűlés alkalmával jelentsék be részvételi szándékukat az OMGE titkári hivatalánál.

Gazdasági egyetem.

Hutíra Ferenc, az Állatorvosi Főiskola rektora folyó évi tanév megnyitó beszédében felelevenítette a Gazdasági egyetem megszervezésére vonatkozó régi eszméjét, amely a mezőgazdasági, az állatorvosi és az erdészeti szakmakörökből kívánta a három-fakultásos egyetemet kialakítani. Most a változott viszonyoknak megfelelő átcsoportosítás gondolatával foglalkozik s tervének gerincét a mezőgazdasági és az állatorvosi legfelsőbb szakoktatás egybekapcsolása adja. Rendkívül érdekes beszédének gondolatmenetét, amelyre különben még visszatérünk, alábbiakban ismertetjük:

Ezelőtt tizenkilenc évvel tanártársaimmal egyetértésben fölvettem egy többfakultásos „Mezőgazdasági egyetem“ szervezésének és fölállításának kérdését. Abban az időtájtban a gazdatársadalom erősebben sürgette annak a már több évtized óta hangzottatott kívánásának teljesítését, hogy a mezőgazdasági szakoktatás betetőzéséül az ország fővárosában „Mezőgazdasági Főiskola“ létesítsék, másrészt mértékadó körök azzal a tervvel foglalkoztak, hogy a Selmecbányai Erdészeti és Bányászati Főiskola erdészeti szakosztálya, különválasztva a bányászattól, Budapestre helyeztessék át és itt mint „Erdészeti Főiskola“ újjászerveztessék. Akkori előadásomban kifejtettem, hogy csak egy bizonyos tudományos szakkört felölelő önálló főiskolák a tanítószemélyzet és a hallgatóság viszonylagosan csekély létszáma, főképpen pedig más hasonló intézményektől való elszigeteltségük miatt, kevésbé jól tölthetik be hivatásukat, mintha nagy egyetemek keretében mint önálló fakultások részesei a különböző szakmaköröket képviselő fakultások egymást támogató és termékenyítő munkájának. Az Állatorvosi Főiskola nézőpontjából leghelyesebb megoldásul a tudományegyetemhez való csatolást jeleztem, tekintettel az emberorvostan és az állatorvostan közti közeli rokonságra, valamint oktató és kutató módszereik azonosságára.

Amennyiben ez a legtermészetesebb s mintegy önkénynt adódó megoldás nem volna megvalósítható, a mezőgazdasági, az erdészeti és az állatorvosi szakkörök egybekapcsolása három-fakultásos Mezőgazdasági Egyetem keretében látszott az akkori viszonyok között megfelelőnek és kívánatosnak.

Főszólamom nem talált abban az időben visszhangra; sem a tudományos körök, sem a gazdaságtársadalom illetékes körei nem találták érdemesnek a fölvetett tervvel foglalkozni, mi pedig nyugodtan szemléltük az események fejlődését, bízva abban, hogy a mindent érlelő idő meghozza ennek a kérdésnek is a megfelelő megoldását. Időközben külföldön és hazánkban olyan dolgok történtek, melyek igazolják akkori állásfoglalásunk helyességét és talán időszzerűvé teszik, hogy újból szemügyre vegyük a kérdést.

A külföldön mindenfelé az az irányzat érvényesült, amely célszerűnek tartja az állatorvosi főiskolák szerves hozzákapcsolását a tudományegyetemekhez. Amennyiben erre nálunk nem volna kilátás, úgy a tizenkilenc évvel ezelőtti szöveg tette másik megoldási módra kell gondolnunk, arra tudniillik, hogy az állatorvosi és a gazdasági legfelsőbb szakoktatás, mint szintén rokon szakmakörök, egymással szorosabb kapcsolatba hozassanak. Első tekintetre a kérdés már túlhaladottnak tetszhetik, mert hiszen a tudományegyetemi közgazdaságtudományi kar megszervezésével a mezőgazdasági főiskola ügye is, széles körökben elterjedt fölfogás szerint, megoldottnak tekinthető s minthogy a szervezés az állatorvosi főiskolától egészen függetlenül történt, ezzel az említett kapcsolat terve is mintha negatív értelemben dőlt volna el. Nézetem szerint a dolog nem így áll s ezért nem is vélem fölöslegesen az el-ejtettnek látszó tervvel újból foglalkozni.

Ismeretes előzmények után közgazdasági egyetemi intézményünk az 1920. évi 272. M. E. sz. kormányrendelettel jóváhagyott szervezeti szabályzat szerint mint „a budapesti kir. Magyar Tudomány-Egyetem

mellett létesített és a tudomány-egyetemek fakultásai-val mindenben egyenrangú és egyenjogú egyetemi közgazdaságtudományi kar“ lépett életbe s mint ilyen folytatja immár öt év óta a működését.

A szervezeti szabályzatnak idézett rendelkezése kevésbé szabatosan jelöli meg az intézmény viszonyát a tudományegyetemhez, az 1920. évi XXXI. törvények pedig már nem említik, hogy a közgazdaságtudományi kar a tudományegyetem mellett létesítettik. A valóságban a közgazdaságtudományi kar nem áll semmiféle, sem személyi, sem tárgyi kapcsolatban a tudományegyetemmel, a cím tehát csak az intézménynek egyetemi színvonalát és rangját juttatja kifejezésre.

A végleges szervezetre vonatkozólag a fölfogás, ugyiátszik, még nem alakult ki egységesen, de abban bizonyára megegyeznek a vélemények, hogy az csak főiskolai, vagyis egyetemi színvonalon történhetik.

Az átszervezés egyik módzata az lehet, hogy a közgazdaságtudományi kar a Pázmány Péter tudományegyetemhez csatolattik. Nem tudom, hogy mennyiben kedvező illetékes körökben erre a hangulat, de ha az ilyen egybekapcsolás tervbe véteték, akkor ez bizonyára csak a szakmakörök megfelelő átcsoportosítása és új egységekre foglalása, esetleg részben az egyetemnek már meglévő fakultásai-iba való beolvadása útján történhetik.

Hasonló átcsoportosításra és egybefoglalásra volna szükség akkor, ha a közgazdaságtudományi kar külön önálló főiskolává, mondjuk közgazdasági egyetemé szervezették át. Hogy ez átcsoportosítás esetén hány volna az alakítandó fakultás s hogy nevezetesen szükség van-e külön közgazdasági és külügyi fakultásra, annak elbirálására nem vagyok illetékes, csak arra utalok, hogy annak-idején a mezőgazdasági és a közgazdasági leg-felsőbb fokú szakoktatás megszervezése volt a mozgalom célja és ennek a két szakmakörnek éppen a mai időben nagy jelentősége bizonyára megokolta teszi az erre vonatkozólag már lerakott alapokon a továbbépítést.

Amennyiben az újjászervezés ebben az irányban haladna, úgy önkénytelenül is adódnék az állatorvosi főiskola beillesztése az új egyetembe, különösen a mezőgazdasági és az állatorvosi tudomány közötti nagyon közeli vonatkozások folytán. Az okokat, melyek ezeknek a szakmaköröknek egybekapcsolását az ország mezőgazdasági termelése érdekében célszerűvé tennék, már annakidején részletesebben kifejtettem. Ezuttal csak arra utalok, hogy Koppenhágában már 1868 óta működik a „Mezőgazdasági és állatorvosi főiskola“, vagyis valójában kétfakultásos egyetem s bizonyára nem a véletlen dolga, hanem jórészt ennek a főiskolának az érdeme, hogy Dániában olyan magas fokon áll az egész vonalon a mezőgazdasági termelés. Hogyha ehhez a két szakmakörhöz azután még a közgazdaságtan is társulna, akkor az intézmény bizonyára még eredményesebben töltené be a hivatását.

Az ilyen értelemben vett újjászervezésre, illetve a Gazdasági vagy Közgazdasági Egyetem létesítésére egyrészt a közgazdaságtudományi kar osztályaiában, másrészt az állatorvosi főiskolában már meg vannakelve az alapok s ezért a szervezés nem is okozna különösebb nehézséget. Az ország mostani helyzetében természetesen kellőképpen mérlegelni kell a kérdésnek anyagi oldalát is.

Valójában azonban az újjászervezés, mint ilyen, nem igényelne különösebben számbajövő költségeket. A közgazdaságtudományi karnak már meglévő szakosztályaiából megalakítandó fakultások fejlesztésére szükség lesz ugyan, de erre a továbbfejlesztésre a tanítás sikere érdekében akkor is szüksége lesz, ha a szakmakörök a mostani keretekben maradnak meg.

Az állatorvosi főiskola oktató személyzetével, tan-székeivel és intézeteivel kész fakultás, melynek továbbfejlesztése szintén csak olyan költségeket fog igényelni, mintha továbbra is önálló intézmény marad.

Az új szervezés alkalmából fölmerülő kiadástöb-

Advertisement for FORDSON-TRAKTOR, HALTENBERGER VILMOS, CHINOIN, ENDA, ALMOLA, HIBERNA. Includes text about tractors, medicine, and agricultural products.

alapuló rendszer és az azonnali taposás-beföldelés rendszer között. Nagyon ócskerü volna pedig ily kísérletek megejtése, melyekből kitűnnék, hogy melyik kezeléssel lehet több, jobb trágyát és nagyobb termést elérni.

It is azonban a már többször idézett cikk nyugtatott meg és fogadtatta el velem döntő kísérleti bizonyítékok nélkül a „Kastl” rendszert, mint kísérletet a szarvasbarakás helyett, főleg pedig az a tudat, hogy ez a trágyázási rendszer Gyárfás József közbenjöttével dolgoztatott ki annakidején és végül, hogy a tápiógyörgyei uradalom az eredményekkel is meg van elégedve. Tehát egy nagy uradalom sikeres alkalmazza, bár Stutzer tényleg csak kisebb gazdaságok részére ajánlja.

Még csak néhány szót a vetésszorgóra nézve! Nagyon jól kezelt gazdaság az, mely szántóterületének 1/3 részét képes évente megrágyázni. Ebből egy-egy negyedévre a szántó 5%-a jut. Vagyis 1000 holdból 50 hold. Tehát mindössze arról van szó, hogy annak elkerülésére, hogy a novemberben termelt trágya másik novemberig beszántatlan maradjon, 1000 holdból 50 holddal kell valami változást csinálni és nem az egész vetésszorgó felforgatásáról.

Erre nézve néhány példát hoztam csak fel, néhány megoldási módot a számtalan közül. Persze, mindegyik példa elutasítható oly gazdaság részéről, melybe nem illik bele. Egy azonban bizonyos, hogy a jó trágyát mielőbb — kellő érés után — a földbe kell juttatni. Attól, hogy tulságos korán kerül a földbe, nem kell félni, mert hatása 4-6 évre terjed. Maercker egy kísérlete szerint a 3 1/2 hónappal a vetés előtt adott trágya jobban hatott, mint a rövidebb idővel a vetés előtt alászántott.

Ezzel persze ismét rám lehet cáfolni, hogy nátt akkor miért akarom én a trágyát közvetlen tavasszal, a trágyázandó növény vetése előtt adni? Mikor pedig Maercker kimutatta, hogy a decemberben alászántott trágya után 10%-kal több volt a termés, mint a tavasszal alászántott után. Igen ám, de én nem azt szeretném, hogy a már ősszel alászántható trágyát szántásuk alá tavasszal, hanem a télen termeltet, mely enélkül csak egy évvel később fejthető ki hatását. Így inkább legyen az első trágya utáni növényre a hatás kisebb — a másodikra viszont nagyobb lesz —, mintsem egy évvel később és 20-25%-kal kevesebb trágya hasson.

Gyárfás József főigazgató egy érvelésével azonban nem tudok megbarátkozni, azzal, hogy nem baj, ha a trágya apad, kevesebb lesz; akkor kevesebb kell belőle. Az a hatás, amelyet a trágya nagy szerves tömegével akarunk a talajban elérni, azzal, hogy az érettebb trágya jobb, nem pótolható. Az istállótrágya kérdésével életemben annyit és oly alaposan foglalkoztam, hogy elkezdve róla írni, nehezemre esik az írást abbahagyni és vigyáznom kell, hogy ne foglaljak le tárgyam részére tulságos nagy helyet. Ezért be is fejezem.

Teszem ezt azzal a megnyugvással, hogy ha szerény cikkem nem is, bizonyára rovatvezetőnk válasza alkalmas volt rá, hogy gazdaságaink érdeklődését e kérdés iránt felkelte és önmagával számot vessen, nem rakott-e tulsokszor szükség-nélkül trágyaszarvast és mikor kerülhetné ezt el.

És más céloim nem is volt.

Schrecker János.

Schrecker válaszára röviden felelhetek, nemcsak mert ismétlésekbe nem akarok bocsátkozni, hanem mivel már nincs is olyan mély szakadék nézeteink között.

Abban teljesen egyezünk, hogy mindketten elítéljük a fölös, vagy helytelen trágyakazalozást. Még a legnagyobb eltérés köztünk, mint Schrecker helyesen kiemelte, hogy én „gyakrabban látom a trágyakazal rakását a gyakorlatban elkerülhetetlennek, mint ő”. De azonkívül nem látom a trágyakazlát olyan „feketének” sem, hanem — sok gyakorlati gazda nézetével egyezően — megokolt esetekben nemcsak megengedhetőnek, hanem — jobb hiányában! — szükségesnek.

Ócskerü trágyakezelést és alkalmazást nemcsak egy módon, de többféleképpen lehet üzni. És jó is, ha minél több megfelelő trágyakezelő módra bírunk mutatni, mert annál inkább megtaláljuk minden gazdaság a viszonyai közé legjobban beillő eljárását. Így azután a trágyakazal rendszer is sok gazdaságban jól bevált.

Leikes híve és hirdetője volt pl. a trágya kazalozásának nem kisebb gazda, mint váradi Szabó János, mert a kalazolással kiküszöbölhette a különösen az alföldi viszonyok között hátrányos téli és tavaszi trágyázást. Hogy a kazalozás folytán valamivel kevesebb televényanyag került a földbe, a csorvási fekete földön figyelembe igazán nem jöhetett, amint más, humuszban nem szegény talajokon ez a tele-

vényvesztés eltörpül a kazalozás egyéb jó oldalával szemben. Ott, ahol a televénypótlásra igen nagy a szükség, ahol a gazda úgy véli, hogy a kazalozással járó televényesökkenés a gazdaságra elviselhetetlen és más uton, pl. bővebb almozással, zöldtrágyázással stb. nem pótolható veszteséget jelent, a trágyakezelésnek és eltartásnak más módját fogja választani.

Vajjon azonban éppen a tápiógyörgyei?

Ami a tápiógyörgyei trágyakezelés körüli szerepet illeti, teljesen igaz, amit róla Schrecker ír. Annakidején Györgyey Adolf dr. trágyakezelési eszméjét teljesen helyesletem — az ő viszonyai között! Véleményem róla ugyanis csak az ottani helyi viszonyok tanulmányozása után jelentettem ki, sőt én voltam az, aki Györgyey-t biztattam, hogy: hozza nyilvánosságra eljárásának ismertetését, mielőtt még annak helyes vagy helytelen voltának pontos eldöntésére vizsgálati és kísérleti eredmények birtokában volna. Tettem pedig ezt azért, hogy mások is, akik viszonyaik közé valóban itéltek ezt az eljárást, kipróbálását mielőbb megkezdjék.

Időközben, még a vita előtt, fel is kértem Györgyeyt, hogy hozza nyilvánosságra trágyakezeléséről a kitalálta helyzetű adatszertű eredményeket, amit azok összegyűjtése után meg is ígért. Mert az ilyen és hasonló számszerű adatok fogják csak ezután végleg eldönteni, mit tartunk erről az eljárásról, ajánljuk-e vagy sem.

De ha hiszem is, hogy a tápiógyörgyei trágyakezelés, úgy ahogyan Györgyey a „Köztelek”-ben leírta, be fog válni, mégis azt tartom, hogy csak szűk körzetben, arra való és reá megérett viszonyok között fog terjedni, mint azt előzetes cikkemben már kifejtettem.

Befejezésül még csak örömmel kívánom kifejezni afölött, hogy Schrecker cikkeivel alkalmas adótt tárgyiagos vitával a trágyakazal kérdésének tisztázására.

Gyárfás József.

118. sz. kép. Lippicaiak a főuri kastély itatójánál.

LÓTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Döhrmann Henrik.

Az idomított lippicaiak és a spanyol iskola.

Két év előtt a derék Mühlbeck Károlyral rajzoltattam néhány képet a lippicai lovak „spanyol iskolái” bravurjáról egy egészen más célból. Miután most nemrégiben a lippicai lóroló irt közleményem itt megjelent, úgy gondoltam, érdemes lesz e nagyszerű állatok „Leistungjait” tovább is megismerni és elkísérni őket a tanulásuk további folyamára is, mert hiszen ez a „Köztelek” urí olvasóközönségét érdekelni fogja.

Ebben a közleményben a képek játsszák most a főszerepet. A szöveg most csak mint „garnirung” jön számba.

A lippicaiakról szóló előbbi közleményben külön ki volt emelve e lófajta okossága. Csodálatos, hogy az okosság csak a nemesvérű lovaknál jelentkezik még nyers, azaz tanulatlan állapotukban is. Midőn a magyar kormány Szíriába, Irak-Arábiába és Mezopotámiába kiküldötte a sivatagokba arabs lovakért a múlt évben elhunyt Fadhallah el Hedad-ot, a babilnai állami ménes egykori katonai parancsnokát (aki 1857-ben az ugyanott járt Brudermann es. és kir. ezredessel jött be mint fiatal bagdadi arabs fiu hozzánk és méneskeri tiszt, sőt tábornoki rangra is fölvitte), egy arabs sejk: Abd el Kader így jellemezte az ott járt urak előtt a nemes lovak sajátosságait és külső ismertető jeleit:

A nemes, tisztavérű arabs lovat már az ivásnál is meg lehet ismerni. Ha ilyen ló iszik a patakából,

térdét nem hajlítja be, egyik első lábát nem rakja előre, mert természete oly szabályos, hogy nyakkhosszsága mellett arra nem kénytelen, mivel így is elérni a vizet. Az ilyen ló mérsékeltlen és rövid húzásokkal iszik, néhányszor abbahagyja és figyelmesen körülnéz.

Mi arabok a ló nemességét és képességeit két jébből itéljük meg. Ha a fület lehuzzuk a külső szemszögletéhez és a ful hegye épp ezen pontig ér, akkor a ló — nemesvérű; de annál jobb és a ló annál magasabbvérűbb, ha a ful csücskéje a külső szemszögletnél hosszabb. Azt tartjuk ugyanis, hogy a nemes lovaknak mérsékeltlen hosszú füllük van, míg a kevésbé nemeseknek és közönségeseknek vagy tulróvid, vagy tulhosszu a füllük.

A ló képességeit — mi arabok — a következő jelekből itéljük meg: Megmérjük a lovat a maról a farktől, azután a maról a nyakon át a fülek között a felső nyak végéig. Ha ez a két távolság egyforma, akkor a ló jó és nagy képességű. Ha azonban az első méret hosszabb, mint a második, az még jobb, mert ekkor a ló a mi tapasztalataink szerint még nagyobb képességű.

A XVII. században a fejedelmi és főuri udvaroknál kezdett divatba jönni a mülovasglás (mesterlovasglás) művészi formája és vele kapcsolatban a pompás lóidomítás is. A mesteri lóidomítás alatt a régiak a ló járásának, ugrásának és mozgásának legmagasabb tökélyét és tisztet, korrekci formákkal való véghezvitelt értették.

Ha régi uriszobák és kastélyok falain lévő régi rézmetszeten, vagy disznóborral bekenőt disznókonyvek színes képein látjuk a XVII-ik század struccotlás kalpagu, bugyogós térdnadragos, fehér selyemharisnyás, pantes lakcipós lovasglás alatti ágaskodó és szökellő, befont sörényű és farku lovak képeit, úgy fogalmat szerezhethetünk a régebbi kor lovasglási művészetéről, de a lóidomítási mester-ségükről is.

Ilyen albumszerű, színes rézmetszetenkel illusztrált disznókonyvet a lovasglásról irt a többek között 1654-ban a newcastlei herceg is, jelöl, hogy ez a főurak kedvelt passziója volt akkoriban. XIII. Lajos francia király 1601-ben udvarában külön lovasgló és lóidomító nemes urakat tartott és lovasünnepségeket rendezett. 1751-ben Guerinierre francia királyi főlovasmester is irt diszes, képekkel illusztrált könyvet a ló idomításáról, jelöl, hogy a „mülovasglás”, a hátsolovak mesteri idomítása akkoriban a királyi udvarokban is divatos főuri sport volt.

A Habsburg uralkodók udvarában szintén virágzott a parádés mülovasglás és a lovak idomítása. A bécsi udvari lovasglóiskolát (Hof Reitschule-t) 1684-ben kezdték építeni és 1735-ben tudták csak bevégezni, oly sok pénzbe került ennek, az egész világon egyedülálló pompás épületnek létesítése. VI. Károly osztrák császárt tekintik a „Bauherr”-nek (az építő-urnak), kinek a diszpáholy mellett a falon függő diszes olajfestésű képe előtt, régi udvari tradícióknak megfelelően ma is kalap-

levéve lovasgló el a „Bereiter” (az udvari testőrlovas, belovagló), akit épp úgy lehet a maga szakmájában művésznek tartani, mint az általa ritmikusan táncoló idomított „csodalovat”.

Amint az emberek között is csak minden századik az, kinek erre tehetsége van és a lóidomítást és nyereg alatti betanítást művészi tökélyre képes vinni, úgy a lovak között — még az okos és tanulékony lippicaiak között is — csak kevés van olyan, mely beválik és mondhatni: művészi tökélyre tud jutni az idomítás terén.

Hogy ez a lóidomítási passzió annakidején oly kedvelt és pompás sporttá nőtte ki magát és hogy oly valóban művészi tökélyig emelkedett, abban nagy része volt az okos spanyol lófajtának, a bécsi udvarnál pedig a lippicaiaknak, mert csak ezekkel az okos állatokkal volt lehetséges ezt a sportot a tökély oly magas fokáig emelni, mint amilyenre az jutott.

Lippicáról a legszebb méneket 6-7 éves korukban hozták fel és osztották be a bécsi udvari lovardába betanításra. Bizony, az okos állatok között sem vált be mindenki, amely a nehéz feladatokat „megfejtette” volna, mint a diákok között is elbukik néhány az érettségén. Ha a lovardát, illetve a „spanyol iskolát” kitanulták, azaz: az összes izmok és inak átdolgozása után beváltak, úgy később mint apamének visszakerültek a ménesbe, hogy kiváló utódokat nemzzenek.

A tanítás a szokásos „londzsirozás”, nyeregbesoktatás után a „pilárokknál” vette kezdetét. A lovarda közepén lévő két vastag, gömbölyű oszlopot nevezik a „Pilar”-ok francia eredetű szóval. E pilárokhoz kötik oda a felnyergelt és felkantározott lovat a Pilar-kötőfékkel és a kantárokkal és itt kell tanulnia a lónak a szép mozdulatokat először a föld színén, azután a „föld fölött”, azaz: a lábmozgást a földön, azután a láb emelését és graciózus

1497. Lajos u. 140-
Mészáros A. 629

egyik első lábát nem rakja szabályos, hogy nyakhosszú...
kénytelen, mivel így is elér...
mérésükkel és rövid húzások...
abbahagyja és figyelmesen...
mességét és képességeit két jel...
fület lehuzzuk a külső szem...
egy epp ezen pontig ér, akkor...
annál jobb és a ló annál...
fül csúskéje a külső szem...
Az tartjuk ugyanis, hogy a...
skelten hosszú fülük van, míg...
és közönségeseknek vagy...
a fülük.

mi arabok — a következő...
Megmérjük a lovat a martól...
artól a nyakon át a fülek közöt...
Ha ez a két távolság egyforma...
képességű. Ha azonban az...
pint a második, az még jobb...
tapasztalataink szerint még

a fejedelmi és főuri udvarok...
önni a műlovaslás (mester...
nája és vele kapcsolatban a...
A mesteri lóidomítás alatt a...
ugrásának és mozgásának...
s tetszetős, korrekt formákkal...
ék.

kastélyok falain lévő régi...
disznóbőrrel bekötött disz...
látjuk a XVII-ik század...
nygós térdnadrágos, fehér...
s lakcipő lovagjai alatt...
efont sörényű és farku lovak...
szerezhettünk a régebbi...
ról, de a lóidomítási mester-

mszerű, színes rézmetszetek...
t diszkönyvet a lovaglászól...
özött 1658-ban a newcastlie...
léül, hogy ez a főnrak ked...
volt akkoriban. XIII. Lajos...
1601-ben udvarában külön...
lóidomító nemes urakat tar...
mpeéseket rendezett. 1751-...
re francia királyi főlovasz...
diszes, képekkel illusztrált...
lóidomításáról, jelöl, hogy a...
a hátsó láb mesteri ido...
ban a királyi udvarokban...
ri sport volt.

uralkodók udvarában szin...
a parádés műlovaslás és a...
sa. A bécsi udvari lovaglól...
eitschule-t) 1684-ben kezd...
1735-ben tudták csak be...
k pénzbe került ennek, az...
egyedülálló pompás épület...
VI. Károly osztrák osászár...
her"-nek (az építő-urnak),...
aholy mellett a falon függ...
sü képe előtt, régi udvari...
egfelelően ma is kalap...
er"- (az udvari testőrlovas...
het a maga szakmájában...
alatta ritmikusan táncoló

is csak minden századik...
van és a lóidomítást és...
észi tőkélyre képes vinni...
g az okos és tanulékony...
k kevés van olyan, mely...
ívészi tőkélyre tud jutni

asszió annakidején oly...
mőtte ki magát és hogy...
g emelkedett, abban nagy...
főfajtának, a bécsi udvar...
ert csak ezekkel az okos...
zt a sportot a tőkély oly...
amilyenre az jutott.

mozgatását a — levegőben, — de egyhelyben, a...
Pílarok között. Ezt nevezik „piaffirozásnak” és a...
helybenvaló ütemes, ugynevezett „kadenciás” ügető...
mozgást (táncolást) értik alatta. A lónak lábait lehető...
hosszu ideig kell a levegőben tartania, keresztben...
első jobb, hátsó bal lábával; majd a második ütem...
nél első bal, hátsó jobb lábával, ahogyan a ló ren...
desen (hacsak nem poroszka: azaz egyszerre jobb...
első és jobb hátsó lábbal, majd bal első és bal hátsó...
lábával lép) trappolni szokott, de itt egyhelyben kell...
maradnia, azért van a pilárokhoz odakötvé.

Ha a ló ezt már megtanulta, akkor a lovas alatt...
is így kell helyben ügetnie szép, tempós, grációzus...
mozdulatokkal. Oldalt kitérnie, előrehaladnia nem...
szabad, lábait magasan kell emelnie.

Ezt a mozgást nevezik „Piafer“-nek. Ha a lippicai...
letette a vizgát a „spanyol iskola” első osztályából...
azaz megtanulta a „piafer“-t, akkor bejutott a felsőbb...
osztályokba, hol már nehezebb feladatok — a leve...
gőben való mozgások — várnak a szegény állatra.

Különben rosszul írtam, hogy „szegény állat” mert...
annak a lippicainak, amelyik nem bñkott meg az...
első osztály vizgáján, azaz a „pilárok” között meg...
tanulta a kívánt mozgást és nem küldték vissza...
mint a „rossz tanuló”, a kocsisló-istállóba, annak...
már a többi tantárgy — csak játék és mulatság.

Az okos állat már összeszokott a „Bereiter“-jével...
kitalálja annak még a gondolatait is és kedvelő és...
esudáinivaló ambícióval „csinálja utána a kívánt...
dolgozat”. Az okos ló valóban meglepően értelmes...
állat, csak — beszélni nem tud. Lattam cirkusz...
lovast, ki úgy tanította a lovat, hogy a nagy szem...
mekkel figyelő ló előtt ő maga „ugráta el” azokat...
a mozdulatokat, amiket tőle akart, a ló azután...
tizedik-huszedik próbálás után szépen utánacsinálta...
azokat és ő maga is örülni látszott neki, midőn a...
lovas őt „megtaposkoltá” és kockacukorral kínálta...
meg.

Térjünk azonban vissza a bécsi „Hofburg” lovar...
dájába, hol most a „piafer“-t megtanult lovat ki...
oldozzák a pilárok közül, a „Bereiter” ráül a le...
vizsgázott tanuló-lóra s eleinte a hosszú oldalon üget...
vele végig trappban, majd galoppban, majd kisebb...
nagyobb fordulatokkal köröket, „volte“-kat csinál...
vele, azaz „voltigirozik”.

A Bereiter-ek egy „volte“-t így határoznak meg...
Egy „volte” olyan kör, galoppban lovagolva, mely...
nek 3 m. az átmérője. Ha a galopp oldalt úgy váltakozik...
hogy az első és hátsó lábak nyomai 2 párhuzam...
kört képeznek, azaz a ló nagyon szűk körben vag...
tat, akkor azt „Redopp“-nak hívják.

A „Redopp“-nál nehezebb „műmozgás” a földön...
a szintén galoppban végzett „Pirouette”. (Ezt nehezebb...
leírni, de talán könnyebb megtenni). Ennél a ló álló...
helyzetben és pedig körben galoppozik úgy, hogy a...
fara, illetve a hátsó végtagjai képezik a forgási fix...
pontot. Másik „műmozgás” a földön a „passad”,...
melynél a ló egyenes vonalban, pl. „jobbra” vágat...
jobb első lábával kezd), majd egy hirtelen fordul...
ással ugyanazon vonalon szintén vágatva jön vissza.

Szép műmozgás a „terre à terre”, egy galopp...
ugrás két tempóban, melyek közül egyiket a földre...
toppanó első, a másikat az ugyanoda topanó hátsó...
lábak adják, azután a „mezair” vagy „félourbette”,...
mely ugrást a ló meghajlott első lábával kezd meg...
és szintén erősen meghajlott hátsó lábával gyorsan...
követ, mind a négy lábával majdnem egyszerre esvén...
vissza a földre.

Legszébb és a laikus előtt is leglátványosabb mű...
mozgás azonban a „piaff”, vagyis az álló helyzetben...
való ügetési vagy vágatási mozgások végrehajtása...
Ugyanezt a mozgást tanulta meg a ló a „pilárok”...
között lovas nélkül, amit most a lovas alatt tesz meg...
szabadon.

(Folyt. köv.)

e. D. B.

Uj rendeletek.

(Marad a vám-aranypótlék. — Buzakölcsönök decemberi át...
számítási kulcsa. — Ideiglenes vámmentességek és vá...
mértéklések. — Rendelet a megszállott területekről vissz...
hozott telekkönyvek tárgyában. — Törvény a pengőérték...
ről. — A devizaforgalom felszabadítása. — A marhalevel...
kezelés egyszerűsítése.)

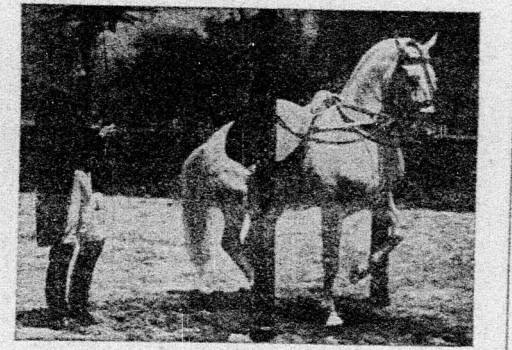
Marad a vám-aranypótlék.
A pénzügyminiszter 148,230. számú rendelete értelmében...
f. hó 15-30-ig bezárólag a vámok és mérlegpénzek fizetése...
alkalmával, ha a fizetés nem aranyban, hanem más törvé...
nyes fizetési eszközben történik, egy aranykoronát továbbra...
is 14 500 papirkoronával kell számítani.

119. sz. kép. A bécsi vagy udvari „Hof Reitschule”.

Buzakölcsönök decemberi átcsapítási kulcsa.
A Pénzügyi Központ közhírré tette, hogy a buzazóg...
levelekben folyósított, buzazóterekre szelő kölcsonök tör...
lesztési részletei fizetésénél a buzazóglevelek kamat...
szelvényei beváltásánál f. évi december havára átcsapítási...
kulcs gyanánt 1 q buzazóterék 336,899 K.-val kell számítani.

Ideiglenes vámmentességek és vámmértéklések.
A 6430. M. E. számú kormányrendelet f. hó 20-tól kezdődő...
érvénnyel a vámtarifáról szóló 1921. évi XXI. t. c. 2. §-ának...
3. pontjában nyert felhatalmazás alapján átmenetileg az...
autonóm vámtarifára egyes tételcímek alkalmazására nézve a...
következőképpen intézkedik:

120. sz. kép. A piaffirozás betanítása a Pilárok között a bécsi volt udvari lovardában.

a) További intézkedésig vámmentesek a külön engedéllyel...
robbanóanyagok és löpor gyártására behozott salétromsav...
az antimon só, a külön engedéllyel gyógyszerkészítmények...
céljára behozott viztisza vazelin-olaj, a külön engedéllyel...
vasöntödek részére behozott szulfid-szennyező és trinitroliol...
robbanóanyagok gyártására, továbbá a horostyánkó-savas...
sók és az optikásav. egyes gépi szőnyeggyártó üzemek ré...
szére külön engedéllyel behozott fonalak, iróllal gyártásra...
külön engedéllyel behozott leköszörűt acélművezek szalla...
gokban s végül a szénelektrodok.

b) A vámtarifában megállapított tételnek csupán 10%-át...
kell további intézkedésig alkalmazni a következő áruknál...
csomagolópapíros, keztlyigényű üzemek részére behozott köt...
szóvízt kelme pamutból, női kalapanyagok és formázatlan...
kalap-kapok tagából, műselyemből, vagy szalmával keverten...
font tagából.

c) A vámtarifában megállapított tételcímek 25%-át kell...
további intézkedésig alkalmazni a következő áruknál: egy-

oldaluan simított selyem csomagolópapírosra, négyzetméte...
renként 20 grammnál kisebb súlyban és cipőgyárak részére...
külön engedély mellett behozott különleges brokatszövetekre.

d) A vámtarifában megállapított tételcímek 50%-át kell...
további intézkedésig alkalmazni a következő áruknál: fonal...
gyártásra szolgáló ezüstözött drótra, továbbá ipari, mező...
gazdasági vagy gyári használatra szolgáló közönséges öllő...
nyers alkotórészeire.

Ezenkívül módosítja a rendelet a kord-pneumatik gyártá...
sához szükséges nyers pamutfonalakra, valamint a szivarka...
papírosra és más selyempapírosra vonatkozó rendelkezéseket...
továbbá a vámtarifára 113 tételcímek a) pontjában a korai...
burgonyára február hó 16-tól május hó 31-ig terjedő időre...
megszabott q-kint 20 aranykoronás vámtétel érvényessége...
a január hó 16-tól május hó 31-ig bezárólag terjedő időre...
terjesztetik ki.

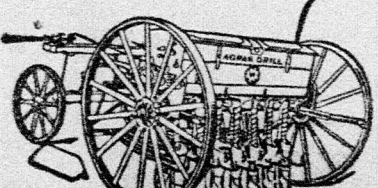
Rendelet a megszállott területekről visszahozott telekkönyvek tárgyában.

A hivatalos lap f. hó 15-i számában jelent meg az igaz...
ügyminiszter 53,200. számú rendelete a trianoni béke...
szöveggel átcsapott területekről visszahozott telekkönyvek...
tárgyában, amely rendelkezés az 1924. évi 5140. M. E. számú...
kormányrendelet 5. §-ában megadott felhatalmazás alapján...
bocsátott ki.

A rendelet értelmében, műhelyt a m. kir. igazságügy...
miniszternek megbízottai visszahozták az átcsapott terü...
tekről azokat a telekkönyveket, telekkönyvi térképeket és...
egyéb telekkönyvi iratokat, amelyek a magyar fennhatóság...
alatt maradt ingatlanokra vonatkoznak, ezeket jegyzék mellet...
azonnal át kell adni annak a kir. járásbírósnak, mint...
telekkönyvi hatóságnak, melynek joghatósága alá az illető...
ingatlanok tartoznak. A telekkönyvi hatóságnak az átvétel...
után azonnal osztályoznia és íkattania kell az átvett iratokat...
és telekkönyvi beadványokat. Nevezetesen össze kell állítani...
az 1920. évi 3330. M. E. számú kormányrendelet értelmében...
eddig el nem intézett beadványokat, ugyszintén a külföldi...
hatóságnál a megszállás óta benyújtott telekkönyvi bead...
ványo at íkattásuk sorrendjében. Továbbá a telekkönyvi...
hatóság a telekkönyvek és egyéb telekkönyvi iratanyag...
meg rkeztéről ama község megjelölésével, amelyre vonat...
kozáon az eljárás megindult, hirdetményben figyelembe...
az érdekelteket. Ezeckivül 14 naptól 30 napig terjedhető...
határidő kitűzésével külön is fel kell hívni az érdekelteket...
esetleges észrevételeik megtételére, kifogásaik bejelentésére...
és esetleg beadványaik vagy azok iratmellékleteinek netán...
szükséges pótlására.

A hirdetményi határidő lejártá után a telekkönyvi hatóság...
minden egyes visszaerkezeti telekkönyv betétet (telekjegyző...
könyvet) számsorukban haladva egyenként megvizsgál, vajjon...
az alatt az idő alatt, amíg idegen fennhatóság alá került terü...
leten volt orizetben, történt-e abba bármilyen bejegyzés...
továbbá, hogy mely beadványok érkeztek reá vonatkozólag...
az átvétel időpontjáig. Ha ez említett idő alatt semminemű...
bejegyzés nem történt a betétre és reá vonatkozólag bead...
vány nem érkezett, úgy a telekkönyvi hatóság külön lapon...
feljegyzi a betét számát s azt, hogy forgalomba adható. Ha...
időközben bejegyzés történt vagy beadvány érkezett, az úgy...
azonban külön vizsgálat nélkül egyszerben tisztázható, a...
telekkönyvi hatóság soronkívül intézkedik és adja azután...
a betétet forgalomba. Ahol azonban részletesebb vizsgálat...
vagy tárgyalás szükséges, a telekkönyvi hatóság előzőleg el...
járást indít és meghallgatja az érdekelteket. Műhelyt a telek...
könyvi hatóság egy egész község visszaerkezeti betéteit...
(telekjegyzőkönyveit) sorban átvizsgálja, a jogerősen el...
intézteket forgalomba adja. Egyes betétekre nézve ezt...
külön is megteheti. Ezután intézkedik a rendelet a bel...
földön benyújtott és a külföldi állam hatóságainál íkattott...
telekkönyvi beadványoknak egymás közötti rangsorára nézve...
Majd elvont megállapítja, hogy az elszakított területekről...
visszahozott telekkönyvi betételekben felvett belöldi ingat...
lanok tekintetében a magyar törvények szerint hatáskörrel...
nem bíró szervek részéről tett intézkedések, különösen az...
általuk elrendelt és fogantatosított telekkönyvi szelvények...
és bejegyzések, amennyiben ez a rendelet másként nem...
intézkedik, érvénytelenek. Külföldi állam hatóságától szárm...
mazó telekkönyvi bejegyzés azonban kivételesen érvényes...
valik, ha az illetékes magyar telekkönyvi hatóság megáll...
apítja, hogy a külföldi telekkönyvi bejegyzés a hazai szabá...
lyoknak megfelelő, ennélfogva azt hatályosnak nyilvánítja...
Azonban külföldi állam hatóságától származó telekkönyvi...
bejegyzést csak akkor lehet hatályosnak elismerni, ha az...
alapjául szolgáló kérelem folytán a fennálló magyar jog...
szabályok szerint a telekkönyvi bejegyzés megengedhető és...
teljesíthető. Külföldi bíróság ítéletén vagy külföldi hatóság...
megkeresésén alapuló telekkönyvi bejegyzést csak akkor...
lehet hatályosnak elismerni, ha az hagyatekadó végzésen...
vagy örökösödési bizonyítványon alapszik, melynek érve-

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.
csepeli gyárában amerikai módszerrel készült tukórcél...
kormanylemez és egytemes acelekéket,
ekekalkatrészeket, acélboronákat, fogatospákokat, sima- és rögtörőhengereket, sz...
batosan működő **AGRAR-DRILL vetőgépeket**, szecska- és repavágókat,
magasnyomású háti permetezőket, cséplőgarnitúrákat, gőz- és benzinkomobílokat, gőzmagánjárókat, legjobb szerkezetű...
szívógázmotorokat, 160 loerő teljesítményig, ajánl az

AGRARGLOBUS
MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.
Távírási cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST
TELEFON: József 153-54,
József 153-76.

NIMROD
FEGYVER- ÉS LŐSZERKERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, VI., RÉVAY-U. 20.

Állandó nagy raktár mindennemű kész...
töltények, lőszer, töltényhüvelyek...
és ólomserétben, vadászfegyverek,
pisztolyok és revolverek

8239

nyessége ellen az érdekeltek kifogást nem emeltek s amely magyar hatóság határozattal sem ellenkezik, továbbá, amelyek tárgya kiskorúsnak törése. Mindaddig, míg a békeszerződéssel átszított valamely területen a magyar állami fennhatóság gyakorlása meg nem szűnt, az ott működött telekkönyvi hatóságot a magyar állam szervének kell tekinteni. Kétség esetében az a vélelem, hogy a magyar állami fennhatóság gyakorlása 1918. évi november hó 3. napján szűnt meg, ennek az ellenkezője bizonyítandó.

A telekkönyvi helyzet tisztázása végett a telekkönyvi hatóság hivatalból is köteles megtenni a szükséges intézkedéseket annak megállapítására, hogy az átszított területre első hatóságok mely időpontban szűntek meg a magyar állam szervei gyanánt működni. A bejegyzést elrendelő vagy hatályosnak nyilvánító határozatban, nemkülönben a telekkönyvi bejegyzésben is ki kell tüntetni a bejegyzés hatályosságának kezdetére irányadó időpontot. Az olyan telekkönyvi bejegyzéseket pedig, melyeknek érvénytelensége kétségtelen, vagy amelyek idegen nyelven fogantatottak, hivatalból törölni kell. Az utóbbi esetben a bejegyzés alapjául szolgáló beadványt akként kell elbírálni, mintha annak alapján határozat még nem hozott volna.

A telekkönyvi hatóságok határozatai ellen a fennálló telekkönyvi szabályokban megengedett jogorvoslatoknak van helye. A magyar állami fennhatóság gyakorlásának megszűnése, vagy ha ez pontosan meg nem állapítható, az 1918. évi november hó 3. napjáig megkezdődött, de le nem járt határidő a telekkönyvi hatóság által kibocsátott hirdetményben megállapított határidő lejártával újra kezdődik. Az átszított területen levő telekkönyvi hatóságoktól átvett iratokról és mellékleteikről hiányos vagy elmulasztott illetékelovás címen a telekkönyvi hatóság nem vehet fel leletet, hanem az illetékek ellenőrzését külön rendelet alapján az adóhivatalok fogják ellátni. Végül a rendelet több vegyes és átmeneti rendelkezést tartalmaz s kimondja, hogy a telekkönyvi ügyekben érdekelteknek a telekkönyvi hatóság az értesítésre megszabott hivatalos órák alatt minden esetben díjtalanul ad értesítést.

Törvény a pengőértékről.

Folyó hó 21-én hirdettetett ki az Országos Törvénytervezés mint f. évi XXXV. t.-c. a pengőérték megállapításáról és az ezzel összefüggő rendelkezésekről szóló törvény, melynek legfontosabb részleteit már a törvényjavaslat ismertetése során közöltük. A törvény kimondja, hogy a koronaérték helyébe lépő új pengőérték, aranyérték, melynek számlálási értéke a 100 fillérre oszló pengő. Egy kg. finom aranya 3800 pengő esik, vagyis 1 kg. finom aranyból 380 darab 10 pengős vagy 190 darab 20 pengős aranyérme veretnek. Az aranyérmék 90% szinaranyat és 10% rézet tartalmazó ötvözetből verendők. A törvény megállapítja az egyes aranyérmék nyers és finom súlyát, meghatározza az aranyérmék veretét, a rájuk alkalmazandó képet és szöveget, majd megállapítja a magánosok számára való érmeveretést; kimondja, hogy a pénz, vagyis a pénzgységnek a finom aranyhoz való viszonya a következő: 1 pengő = 0.26315789 gramm finom arannyal. Megállapítja továbbá a rendelet a verhető ezüstérmék finomságát, ötvözetét, mennyiségét, továbbá a váltópénzek neveit s kimondja, hogy az egypengős ezüstérmék kibocsátása kizárólag a Magyar Nemzeti Bank útján történik. A pengőérték 1927. január 1-ével lép életbe s valik kötelezővé, a korona-érmék és régi egyforintosok pedig ugyanakkor elvesztik törvényes fizetési eszköz jellegüket. Az átszámítási kulcs 12,500, vagyis 1 pengő = 12,500 papirkoronával. A törvény azután a pengőértékben való számolásra történő áttérési módokat és szabályait, valamint a pengőértéknek az egyes jogviszonyokra való alkalmazásáról szóló rendelkezéseket sorolja fel. Végül megállapítja, hogy az u. n. pénzverési nyereséget, vagyis azt a többletet, mely a jelen törvény alapján verendő érmék névértéke előállításának költségét meghaladja, az államot a Magyar Nemzeti Bankkal szemben terhelő tartozás törlesztésére kell fordítani. A koronaértékre szóló államjegyek a pengőértékre szóló bankjegyek elkészültéig továbbra is törvényes fizetési eszköz gyanánt forgalomban maradnak. Egyidejűleg megjelent a hivatalos lap f. hó 21-i számában a 6332. számú pénzügyminiszeri rendelet, mely a pengőértékről szóló törvény végrehajtási utasítását tartalmazza. E rendelet azt szabályozza, hogy arany pengő érméknek a m. kir. állami pénzverde által magánosok számlájára történő veretéséért minő pénzverési díj számítandó, hogy minő feltételek mellett köteles az állami pénzverde magánosok részére aranyérméket verni s végül megállapítja az aranyrudak és aranyérmék finomságának hiteles kémlésére vonatkozó eljárás szabályokat.

A devizaforgalom felszabadítása.

A 6550. M. E. számú kormányrendelet kimondja, hogy f. hó 21-től kezdve megszűnnek mindazok a korlátozások, melyek a külföldi fizetőeszközökkel való kereskedés és forgalom, valamint a külfölddel való forgalom tekintetében ezideig az 1924. évi 4661. M. E. számú kormányrendelet értelmében ezideig fennállottak.

A marhalevelkezelés egyszerűsítése.

A földművelésügyi miniszter 41.126. sz. rendelete hatályon kívül helyezi az 1923. évi március hó 24-től kezdve a 2385. F. M. sz. rendelet értelmében fennállott azt a rendelkezést, hogy az állatforgalmi adó lerovását a marhaleveleken a tulajdonjog igazolására szolgáló rovathat fel kellett jegyezni. Ehhez képest a marhalevelel már ellátva volt állatokra vonatkozólag kiállított új marhalevelek határidő rovatát f. hó 23-tól kezdődőleg ismét kizárólag az eredeti szabályoknak megfelelően töltendő ki.

A gazdaközönség köréből.

Magyar Mezőgazdasági Bank.

Hogy a gazdáknak nincs pénzük, az bizonyos és mégis bankalapítási tervvel hozakodom elő, annak oka éppen az említett pénztelenség. Mert vannak olyan gazdak ma is, akiknek akad pénzük, azok tehát adhatnak azoknak, akiknek akad pénzük, azokat nem ingyen kérem, hanem tisztességes kamatra, mert, hogy az államtól hitelt mennél kevesebbet, de igéretet, ankétot annál többet kapunk, azt elvitatni nem lehet.

Nem helyes az, hogy az állam ad ugyan kisegítőképpen aszály, vetőmag és még sok más címen hitelt, de visszaveszi márciusban, midőn a gazdának nincs miből visszafizetni. Am nem is szabad a gazdáknak mindent az államtól várni. A lakosság egyharmadát máris az állam tartja el, ha a másik harmada is függő helyzetbe kerül az állammal, hova lesz a társadalmi függetlenség?

A gazdáknak maguknak kell gondoskodniuk hitelforrásról, nem kell megvárniuk, míg az elosztott földek árát papírossal fizetik ki, hanem készpénzzel azt kijezteti a tulajdonosnak és azért kell megalapítanunk a Magyar Mezőgazdasági Bankot. Tervem a következő:

Az OMGE kibocsátja az aláírási felhívást egy millió darab egyszázezer koronás részvényre. Egyszázezer koronája mindenkinek van, még a most földhöz jutottaknak is. A részvényre befizetendő az aláírások 34.000 K., három hó múlva 33.000 K. és ismét három hó múlva 33.000 K. A vidéki gazdasági egyesületek, mint a Magyar Mezőgazdasági Bank mellékhelyei végeznek faluról falura járva a részvény-jegyzetéseket.

Azt hiszem, olyan bank, mely a magyar földre támaszkodik, a legbiztosabb alapokra épít és így nem nagyozok akkor, midőn számításba veszem, hogy a befizetett száz milliárd alapítóké mellett ötszáz milliárd hitelkerettel dolgozhat a bank, ez pedig már oly nagy összeg, amellyel egyelőre és fokozatosan a betétek szaporodásával jelentős igényeket ki lehet elégíteni.

A bank tizetkőre két pontban foglalható össze: 1. Hosszlejáratu törlesztéses kölcsönök folyósítása földbirtokra és pedig: vételekre, beruházásokra, felszerelésekre.

2. Rövidlejáratu hitelek nyújtása: zöldhitel, gabona és egyéb mezőgazdasági terményekre.

A részvényekből esetleg évente két százalék kisorsolhatnák, ezzel a jegyzés sikerét akarnám biztosítani és egyúttal, mivel a nyereséggel kisorsolt részvény vissza lenne váltva és megsemmisítve, a részvényterhet is évente két százalékkal apasztanám s így évente a részvények értékét ugyanennyivel emelném, míg végre ötvenedik évben az egész részvénytőke vissza lenne fizetve. Az annuitásos kölcsönök a fölötás folytán elvett birtokrészek árának visszafizetésére is lennének fordíthatók és ennek mindkét fél, a kisajátítást szenvedett és az

új tulajdonos is egyaránt hasznát látná, mert megszűnne a bizonytalanság mindkét oldalon.

A rövidlejáratu hitelek folyósítása úgy történne, hogy a kölcsön felvétele a vidéki gazdasági egyesületeknél jelenti be hiteligényét és annak bázisát; a bankfiók kiküldöttje kiszáll a helyszínre, megtekinti a zöld vetést, vagy a magtárban levő kész gabonát, mérlegeli a fél fizetőképességét és készségét ennek alapján a kölcsön folyósíthatnák, vagy megtagadhatnák. A kötelevelet a községhezatal meg lehet csinálni, nem úgy mint most, ha nem akarom a gabonát eladni és kölcsönt akarok arra, úgy le kell azt a budapesti közraktárakba szállítanom és ott méregdrágán tárolnom.

Az állam, mint egyik legnagyobb földbirtokos, szintén jegyezze a részvényekből, ugyiszintén a nagyobb földbirtokkal rendelkező városok is.

Esetleg be lehet olvasztani a bankba az OMGE Üzemi Intézetét is.

Röviden vázoltam a javaslatomat, amelyet az OMGE Közgazdasági Szakosztályához nyújtottam be. Ezt nem szabad kishitűséggel csak úgy egyszerűen elvetni, mert ha sikerül — amiben nem kételkedem — úgy igen nagy lendületet adna bajba jutott gazdaságainknak. Kérem tehát gazdatársaimat, hogy a javaslatomat tárgyaló ülésen minél számosabban megjelenjen és javaslatomat pártolni sziveskedjenek, mert őrbe tett kézzel nézni a birtokot tönkre menetet nem lehet és nem szabad. A jegyzést okvetlen meg kell kezdenünk. Ha nem sikerülne, akkor sincs baj. Egy bankkal szegényebbek és egy tapasztalattal, hogy a magyar gazdát legjobban csak sorsára hagyni, gazdagabbak leszünk.

alsóéőri Farkas Géza.

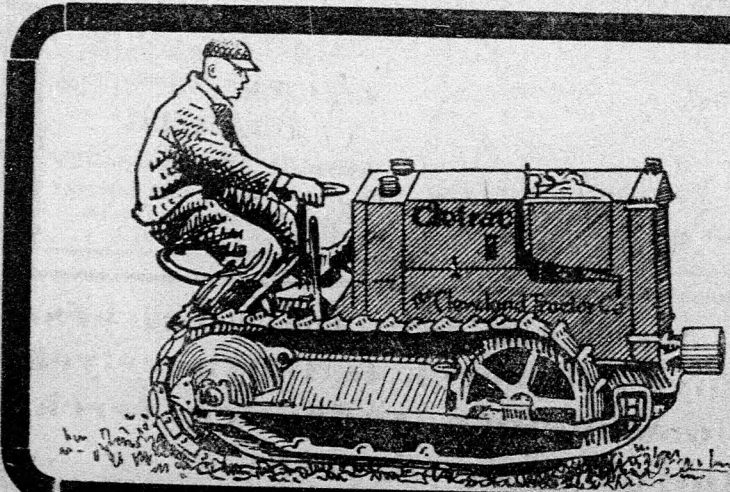
VEGYESEK.

Cimadományozás. A kormányzó a m. kir. földművelésügyi miniszter előterjesztésére Scherg Lőrinc Ferencnek, a bajor kir. herceg öfensége sárvári uradalma erdőmesterének a hazai erdészeti fejlesztése körül szerzett kiváló érdemei elismerésül a m. kir. gazdasági tanácsosi címet adományozta.

Kinevezés. A földművelésügyi miniszter Szemző Jánost, a Magyar Mezőgazdasági Szövetkezeti cégjegyzőjét, az Országos Tenyész- és Haszonállatvástarteip gondnokát a telep igazgatójává nevezte ki. Ez a kinevezés nyilván azokat az érdemeiket akarja jutalmazni, amelyeket Szemző János a telep gondos kezelése terén szerzett. Az OMGE által rendezett tavaszi tenyészállatvásárok alkalmával nekünk is alkalmunk nyílt tapasztalati készséges előzetkenységét, fáradságot nem ismerő ügybuzgóságát és mindenre kiterjedő figyelmét, amely mindenkor nagyon megkönyvitte a tenyészállatvásárok sima lebonyolítását.

Halálozás. kakuasi Liebner József nagybirtokos e hó 19-én 76 éves korában elhunyt. Hűt porait e hó 23-án szentelték be az ujhartyáni kegyuri templomban, ahonnét Kakuca szállítva a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Elmarad a lótenyészési bizottság gyűlése. A közgyűléssel kapcsolatos gazdanapok alkalmából programmba volt véve, hogy a lótenyészési bizottság december hó 5-én gyűlésre jön össze és azon Ploz Béla dr. h.-államtitkár, a földművelésügyi minisztérium lótenyészési főosztályának vezetője az országos lótenyészési legközelebbi feladatairól előadást fog tartani. Nagy sajnálatunkra arról kell értesítenünk a gazdaközönséget, hogy ez az ülés és a felette érdekesnek és tanulságosnak ígérkező előadás — amely iránt a legszélesebb körökben nagy érdeklődés nyilvánult meg — elmarad, mert még nem nyert befejezést az állami ménék felülvizsgálata és az ország kancaállományának felvétele során egybegyűjtött nagy anyag feldolgozása, amely az előadás alapját képezi. Birjuk azonban Ploz Béla dr. h.-államtitkár

Laza talajon vagy erős emelkedéseken keresztül sikeresen és olcsón a petróleumüzemű 20 lóerős

„CLETRAC”
lánctalpas traktorok szántanak!

Súly: 1600 kilogramm. Menetssebesség: 1600—6500 méter óránként.

Árajánlattal és ismertetéssel szivesen szolgál a vezérképviselőt:

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.
BUDAPEST, V. kerület, Váci-út 80. szám.

hasznát látná, mert megminkét oldalán. A vidéki gazdasági egyesület és annak bazisát; a helyszíre, megtekintéskorban levő kész gabonát, és készségeit s ennek megtagadását, vagy megtagadását, hogy lehet most, ha nem akarom a birtokot, úgy le akarok szállítanom és legnagyobb földbirtokos, amelyektől, ugyszintén a vidéki városok is. A bankba az OMGE

A tejpiaac szilárdulása. Értesülésünk szerint az a nagy tejbőség, amely a nyári és őszi hónapokban az ország minden városában észlelhető volt és a tej- és tejtermékek fokozatos esését vonta maga után, elmúltak tekinthető és egy-két hete már csupán annyi tej jön Budapestre, amennyi édes tej alakjában is könnyen elfogy, sőt ismét Budapestre szállítják egyrészt azoknak a tejeknek, amelyeket eddig a vidéken dolgoztak fel tejtermékké. A kínálat csökkenése a tejárak emelkedését egyelőre még nem vonta maga után, de már megszünt a tejkereskedők túlnagy versenye, amely eddig a tejárakat folyton lefelé hirtelítette és előreláthatólag rövidesen eltűnnek az 5000 K.-a aluli tejárakat hirdető tablák. A tejpiaac szilárdulása a tejtermékpiacon már áramelkedésben is kifejezésre jut, amennyiben a vajárak — egyelőre ugyan még kisebb mértékben — napról-napra fokozatosan emelkednek és minthogy a beárterektározott vajkészletek piacra vonulásával kapcsolatban is a kínálat nem áll arányban a kereslettel, a vajárak további emelkedésére lehet számítani. Szükségesnek tartottuk erre felhívni a tejtermelő gazdákat figyelmét, mert tudomásunk szerint többben éppen most tárgyalnak tejszállítási szerződések kötésé ügyében, hogy a tej- és tejtermékpiacon a gazdák szempontjából előnyösebbre történő változást a megállapodásaiknál kellőképpen figyelembe vegyék. Értesülésünk szerint különben több tejjeladás a tejbőség megszüntése való tekintettel, a tejárak megfelelő emelését kérte már a vállalatoktól. Ez a kívánság nagyon is megokolt, mert közismerten télen a tejtermelés költsége jóval nagyobb, mint a nyári legeltetési időszakban. Ha a vajárak emelkedése még egy ideig tovább tart, akkor a tejárak emelésére irányuló kívánságot a tejjeladók kénytelenek lesznek honorálni is, mert különben az eddig Budapestre jövő tej egyrésze vajjal való feldolgozásban fog kedvezőbb értékesítést keresni. Nem szabad a dolgok odaféledését megengedni, hogy Budapest elvárt körzetéhez tartozó vidékeken tejtermékek gyártásának, mert a gazdasági élet törvényei értelmében az édes tejként való értékesítésnek kell a legkedvezőbbnek lenni.

A felsőduinai Mezőgazdasági Kamara közgyűlése. A napokban lezajlott közgyűlésen Mészáros István gazdaköri elnök szótvetette a műtrágyakartell kérdését s kifogásolta, hogy a tavasszal még 6100 K.-ért kapható műtrágya öszire 7000-7400 K.-ra szökött fel, holott az osztrákok által megszállott területen jóval olcsóbb a műtrágya. Ilyen drága áron a kisgazdák természetesen, hogy nem tudnak a többtermelés érdekében a műtrágyára áldozni. Viszont a nemesített vetőmagvak beszerzését a vasuti fuvar drágasága teszi lehetetlenné. Lász Ferenc pedig felszólalásában azt állapította meg, hogy a gazdálatsadalom a legjobban adófelszámolási bizottságokban jelentékeny kisebbségben van s hogy 1924-re 3 q buza egyenértékű tiszta jövedelmet állapítottak meg, aminek létezését nemcsak Fejér megyében, hanem más megyében is kizárták tartja. H. Kovács Antal (Pár) példákkal bizonyította, hogy a megszorult gazdák uszorakölcsönöket kénytelenek felvenni, mert dacára, hogy a Nemzeti Bank leszállította a kamatlábat, a vidéki takarékpénztárak mégsem tudják közelről sem kielégíteni a kölcsöntkérek igényeit. Kiss Dénes a községi apaállatok kérdésének szomorú helyzetét tárja fel. Az apaállatok sem számban, sem minőségben nem felelnek meg a legminimálisabb követelményeknek sem. Viszont a községek teherbíró képessége a végső határig ki van merítve s a drága és kellő számú apaállatok beszerzésére, azok megfelelő tartására és gondozására a községek képtelenek. Csak hosszulejratu olcsó hitel segíthet. Raip Jenő a mezőgazdaság válságos helyzetét tette szóvá. 1924-ben a termelési válság, most pedig értékesítési és hitelválság sújtja a mezőgazdaságot. Lehetetlen állapot, hogy míg a mezőgazdasági termékek értékesítése áron alul történik, addig a mezőgazdaságban szükséges ipari cikkek mérhetetlen drágák. Az indítványokra Kluen-Héderváry Károly gróf kamarai elnök adta meg a szükséges felvilágosításokat s javaslatára a közgyűlés a megfelelő lépések megtételét határozta el.

Gazdaértekezlet. A Borsodmegalyei Gazdasági Egyesület kisgazdasági szakosztálya e hó 20-án Farkas Olivér elnöke alatt sikerült értekezletet tartott a falusi szövetkezetekről. Turnay Gyula dr. egyesületi ügyvezető elnök általánoságban vázolta a szakosztály hivatását, hogy különösen a kisgazdák társadalmi és többtermelési kérdéseivel fog programmszerűen foglalkozni. Az elnök ismertette a mai értekezlet tárgyát és utalt arra, hogy a kisgazdák csak szövetkezetek útján bírnak a többtermelés és hasznos értékesítés terén érvényesülni. Ezután Pajor Aladár dr., az országos állatbiztosító szövetkezet igazgatója tartotta meg előadását a falusi állatbiztosító szövetkezetek alakításáról, céljairól. Az ismertetés nyomán részletes vita indult meg, végül Bottlik József gazdasági kamarai elnök javaslatára kimondta az értekezlet, hogy a falusi állatbiztosító szövetkezetet a járási mezőgazdasági bizottságok és a gazdasági felügyelőségek útján terjeszteni fogja, mert ilyen szövetkezetek alakítását közzükségnek tartja. Majd Csézer Lajos dr. gazd. főtanácsos hitva fel a megjelentek figyelmét, hogy a közeledő gazdasági világválság nehezégeit csak úgy bírja el a falusi kisgazda és birtokos, ha rentabilisabb értékesítésre igyekszik, amit csak szövetkezeti úton lehet elérni, e célból ajánlotta a „Hangya” szövetkezetnek közraktár intézménnyel való kibővítését; előbb azonban a termelést kell igen sürögösen előmozdítani és erre a célra ajánlotta a kis szantógép- (traktor-) szövetkezetek létesítését. Ahol nincsen ilyen régi formájú szövetkezet, ott önálló traktor szövetkezetek alakítását ajánlja. Turnay Gyula dr. felvilágosító szavai után a javaslatokat elfogadja az értekezlet azzal, hogy szélesebb körű mozgalom keltésére felkéri a járási mezőgazdasági bizottságokat. Végül elhatározták — miután a megyében már mintegy 60 kistraktor dolgozik — hogy a traktorkezelők részére a M. Kir. Fémipari Szakiskola közreműködésével tanfolyamot rendeznek.

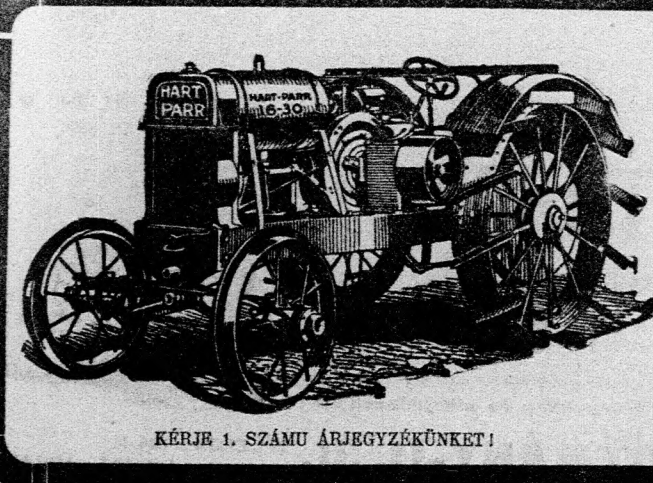
A tejjelnevezés megkezdése Pest megyében. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara mozgalmat indított annak érdekében, hogy az ország szívében fekvő és a tejjelnevezés szempontjából kedvező helyzetben lévő Pest megyében is kezdetét vegye a tejjelnevezés fejlesztésére irányuló rendszeres és céltudatos munka, amelynek megindítására a legalkalmasabb területnek Pest megye északkéleti részét tartja, mert ott nagyobb számban, egymástól aránylag nem távol találhatók jól vezetett nagyobb tehenészetek. Ebben az ügyben a folyó év tavaszán már tartott egy értekezletet és minthogy akkor a kérdés iránt érdeklődés nyilvánult meg, a további lépések megbeszélése végett az érdekelteket és gazdaságokat november hó 19-én Tápiógyörgyre újból értekezletre hívta össze. Az értekezleten résztvettek a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara részéről Stanó Elemér dr. alelnök és Kemény Szilárd titkár, a földművelésügyi minisztérium részéről Tolnay Pál gazd. főfelügyelő, a tejjelnevezés ügyosztály vezetője, Schandl József dr. közgazd. egyet. tanár, az OMGE részéről Konkoly Thege Sándor dr. titkár, az érdekeltektől Barkó János, Bauer

Imre, Benediety Béla, Györgyey Adolf dr., továbbá Gulyás János dr. járási állatorvos, Turák István főjegyző stb. A kérdés minden oldalról való alapos megvitatása és az összes résztvevők hozzászólása után a jelenlévők elhatározták, hogy a tejjelnevezést legalább is egy körzetben Tápiógyörgye központtal a folyó év tavaszán megkezdik, amikor a szakképzett tejjelnevező előreláthatólag már rendelkezésre fog állni. Kilátás van azonban arra, hogy a környéken egy második ellenőrző körzet, sőt Abony központtal esetleg még egy harmadik körzet is meg fog alakulni a közeljövőben és ugyan csak a tavasszal megkezdik a működésüket. Az érdekeltektől gazdaságok a tejjelnevezéssel kapcsolatban végzendő tenyésztési munka miként való megszervezésére nézve később, a szerzendő tapasztalatok figyelembevételével fognak dönteni. Elhatározta továbbá az értekezlet, hogy ezen a vidéken megkezdik a népies tenyésztés anyagának teljes szempontjából való javítását és későbbben a törzskönyvelés és rendszeres tenyész kiválasztás munkáját is néhány olyan községben, ahol az ügy iránt érdeklődés mutatkozik. Turák István községi főjegyző készséges buzgósága révén Tápiógyörgyén sikerült máris egy januárban kezdődő éves tejjelnevezési megvitatást biztosítani, amelynek szakszerű irányítására és támogatására készséggel felajánlották szolgálataikat Schandl József dr. közgazd. egyetemi tanár és Gulyás János dr. járási állatorvos. A tápiógyörgyei példát remélhetőleg rövidesen több község fogja követni és nem sokára ennek a tevékenységnek kiszélesítéséről adhatunk majd hírt. Az ilyen irányú munkára Pest megyének ezen a részén valóban meg volna a lehetőség, mert a tejjelnevezés viszonylag kedvező, a kistenyésztők birtokában meglehetősen jó tejjelanyag található, amelynek egy része külső szempontjából is megfelel a kívánalmaknak. Egy másik, a fejlettségnek máris magas fokán álló állattenyésztő vidék a Galgavölgye, Püspökhatvan és a szomszédos községek, ahol szintén érdemes volna a tejjelnevezés, a rendszeres tenyész kiválasztás és törzskönyvelés ügyét felkarolni.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság nyilvános tárgyalásai. Az Országos Földbirtokrendező Biróság (Budapest, V., Markó-utca 16.) újabban a következő ügyekben tűzött ki nyilvános tárgyalást. Sorra kerül: Az I. számú tanácsban november hó 24. napján, délután 5 órakor: Nagyrév községben megalakult legeltetési társaságnak közlegelőhöz juttatása kérdésében felterjesztett javaslat (Gözl Zoltán dr. vagyonválsága); továbbá Jut község földmegváltási ügye; november hó 25. napján, délután 5 órakor: Tolnatai és Pári községek földmegváltási ügye; Porrog és Porrogszentkirály községekben Festeich Taszilo herceg hitbizományi birtokból megváltott területek megváltási árának megállapítása tárgyában hozott elsőfokú ítélet felülvizsgálata; november hó 27. napján: Molvány községben juttatott középirtok megművelésével felmerült kiadások ellenértéke tárgyában hozott ítélet felülvizsgálata. Vértestolna község földmegváltási ügye (Eszterházy gróf-féle tatatóvárosi hitbizomány vagyonválsága); december hó 1. napján: Csökmő és Ujiráz községek földmegváltási ügye; december hó 2. napján: Tiszszög község földmegváltási ügye (Bolza gróf és Banahy baró birtokok vagyonválsága); december hó 4. napján: Gyulavári községben kiosztott házhelyek megváltási árának megállapítása tárgyában hozott ítélet felülvizsgálata. A II. sz. tanácsban december hó 1. napján, délután 5 órakor: Sárkeresztúr község földmegváltási ügyével kapcsolatban öv. Breuer Józsefné és társainak Kanyó Béla s társa elleni megváltási ügye; december 2. napján: Makád község földmegváltási ügye. A III. számú tanácsban november hó 25. napján délután fél 5 órakor Kisszentgrót község földmegváltási ügye.

A debreceni gazdászok Széchenyi-ünnepé. A gazdasági akadémia ifjusági egyesületének Széchenyi Gazda-

déseken
umüzemü
C
tanak!
éter óránkint.
iselet:
R.R.-T.
30. szám.

KÉRJE 1. SZÁMÚ ÁRJEGYZÉKÜNKET!

HART-PARR
24 és 30 lerejű petróleumtraktorjai raktárunkról szállíthatók!
A HART-PARR-traktorok valóságos mezőgazdasági traktorok!
Gyökeresen eltérnek az autómotoros traktoroktól!
Alacsony fordulatszámú fekvő motor!
SZANTÁS: 3 vasu ekével!
CSEPLES: 48"-54"-60" dobszélességű cséplővel, melyeket játszki könnyedséggel el is vontatnak!
SULYA: 24 HP traktor 1850 kg., 30 HP traktor 2400 kg.!

Arajanlattal és ismertetéssel szívesen szolgál a vezérképriset!

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.
BUDAPEST, V. kerület, Váci-ut 80. szám.

sági Osztálya első vitaestélyét f. hó 18-án tartotta és a legnagyobb magyar, Széchenyi István gróf emlékének szentelte. Halász Miklós tanár-elnök gondolatokban gazdag beszédben adózott Széchenyi emlékének és azt hangoztatta, hogy a közelmúltban azért érte a nemzetet olyan sok csapás, mert eltértünk Széchenyi tradíciójától. A lelkesen fogadott beszéd után Drig Pál III. éves hallgató tartotta meg előki székfoglalóját, majd Varga István III. éves hallgató szavalt a Arany „Széchenyi emlékezetét”, hatásos előadásban. Ezután Jakobei-Lotz András III. éves hallgató vezette be „A magyar merino precoce standardja” című vitakérdést. Véleménye szerint finom és nagytömögű gyapju termelésére kell a súlyt vetni és csak másodsorban a test nagyságára. Fegyveres Zoltán II. éves akadémiai hallgató a nagyobb tejelő-képességű és szívósabb hazai juhajtóknak keresztezését ajánlotta. Ismertette az akadémia juhászatában bevezetett „Pallagi csemege juhsajt” készítését. Ez szerinte kisebb tenyészeteknél is bevezethető a gomolya helyett és sokkal többet jövedelmez. Drig Pál III. éves hallgató a merino precoce nagytömögű fejlesztését tartja kívánatosnak, de a gyapju finomságának a megőrzésére rambouillette cseppvér keresztezést ajánlja. Halász Miklós tanár-elnök örömmel nyugtázta a magas színvonalu vitát. Rámutatott arra, hogy a drebrecei juhtartó gazdák a Hortobágyon sajtgyárat létesítettek, hol a világpiacra is versenyképes csemege juhsajtot és lipői módra előállított „Hortobágyi juhturót” hoznak forgalomba s így példát mutattak arra, hogy miképp lehet a nemzet jövedelmét fokozni.

Hibahagazítás. A Köztelek f. évi 92-ik számának 1394-ik lapján a Levélszekrény rovatban közreadott szőlőmétrágyázási válasza sajtóhiba csuszott, mert 100 kg. szuperfoszfát kat. holdankint kevés. Ehelyett tehát 200 kg. szuperfoszfát értendő.

A 44 év óta fennálló Fischer J. részvénytársaság zsák- és ponyvagyárat, Budapest, Nándor-u. 31/33., mint elismert megbízható céget, a legjobban ajánljuk. Ponyvaköcsönző- infézet.

Cirokszakal-ból mintázott ajánlatokat kér Magyar Többtér- melést Előmozdító R.-T. Budapest, V., Akadémia-utca 15. Telefon: 53-14, 136-79, 180-32.

NYILTTÉR.

(A rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Szakképzett főkezerős bérlő 1926. évi októberi átvétellel keres Dunántulon, lehetőleg szesz- gyárral bíró

600-800 holdas bérletet

ügynökök kizárásával. Értesítést közvetít a Vas megyei Gazdasági Egyesület, Szombathelyen. 8545

LATES KORNEL

akad. ökl. gazda, a budapesti és a pestvidéki kir. törvényszék hites és állandó gazdasági és birtokrendezési szakértője

Budapest, I., Horthy Miklós-ut 65.

Több évtizedes gazdasági és hivatalos becsői működése alapján készít

hites becseléseket

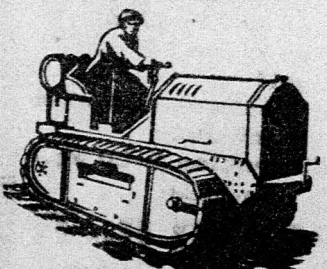
földbirtokra, épületekre, felszerelésekre, készletekre, termésekre, kölcsön- és vámbittelügyekben.

Elsőrangú hites szakvéleményeket

haszonbérleti, adás-vételi, örökösödési, kisajátítási, kár- biztosítási, peres és perenkívüli ügyekben. Kidoigoz rész- letes üzemterveket, felülvizsgál birtokkezelést, biztosítási kötvényeket, OFB. ügyekben elismert szakértő. 8548

LÁNCALPAS

28 és 50 HP

WD-TRAKTOROK

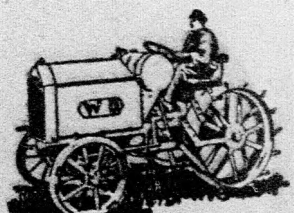
35 HP MOTOREKÉK 80 HP

WD-„HANOMAG”-a legjobb német gyártmányu traktorok, LÁNCALPAS vagy KERÉKES kivitel- ben és különböző lóerőteljesítményvel. Mindenkinél módjában áll gazdasági terjedelmének, terep- és talajviszonyainak a legjobban megfelelő gépet választani. — Érdeklődőknek leg- alkalmasabb traktorra költségmentesen tesszük ajánlatot, gazdaságuk szemrevizonyainak helyszíni megtekintése után. Kérjen árajánlatot!

Állandó nagy raktár WVD-gépekben és alkatrészekben!

KERÉKES

28-32 HP

„LIGO” R.-T., BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 31.

TELEFON: 184-11 535
Sürgönyem: LIGORT, BUDAPEST

ERICSSON

Magyar Villamossági R.-T.

EZELOTT: DECKERT ÉS HOMOLKA
BUDAPEST

GYÁR.

I., Fehérvári-ut 70. sz.

ELADÁSI ÜZLET.

VI., Vörösmarty-utca 67.

RÁDIÓ-

készülékek, alkatrészek és fejhallgatók

elsőrendű minőségben

Telefon, villamos világítási, villámhárító,

RÖNTGEN

elektromedikai berendezések gyári áron.

Bérlevél

44. sz. ára darabonként 500— K

Elbocsajtó bizonyítvány

47. sz. ára darabonként 180— K

Szegődségi főkönyv

48. sz. a bérlevél rovataival 25 cseléd részére 45.000— K
50 cseléd részére 70.000—
100 cseléd részére 100.000—
150 cseléd részére 130.000—

Minden egyéb gazdasági nyomtatványból állandóan nagy készlet.

Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldünk

„PÁTRIA” Irod. Váll. és Nyomdai Részvénytársaság Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)

LANGE és TÁRSA

Budapest, VII., Nefelejts-u. 12.

Telefon: József 58-96

Legújabb különleges berendezések legnagyobb

SZÉNMEGTAKARÍTÁSRA,

valamint fűrésztűz és fűstgáz értékesítésére.

Speciális tapasztalatok vízvezetési, csatornázási, itató- és tüzoitási be- rendezések, kut- és szivattyutelepek, hűtő- és szellőztetési berendezések tervezésében és kivitelezésében.

Lelküismeretes, kimerítő felvilágosítá- sok az összes műszaki kérdésekben.

20 éves bel- és külföldi gyakorlat!

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Rovatvezető: Rege Károly dr.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Gabonaszitványának jelentése.) 1925. nov. 24. 1925. novem- ber 23-án, a budapesti gabonapiacra, részben az amerikai piacok magasabb árjegyzésének hatása alatt, részben pedig a fokozottabb kereslet következtében, élénk forgalomban, a buza irányzata szilárdult. A rozs ára, az üzletlenség dacára, szintén emelkedett. A termények piacán az árpafélék

üzletlennek, míg a zab iránt megéledt az érdeklődés. A tengeri-üzlet a szokásos keretek között mozgott. Legutóbbi jelentésünk óta a buza, rozs és utjengeri drágult, a zab, a köles és az ötengeri árai változatlanok maradtak, míg az árpafélék és a repace olcsóbbodtak. Budapesti paritásban kg.-kint a következő árakat jegyezték: Buza 76 kg.-os: tiszavidéki 3650-3700, felsőtiszai 3625-3675, fejérmegyei 3600-3650, pestvidéki 3600-3650, egyéb dunántúli 3575-3625. Buza 79 kg.-os: tiszavidéki 3750-3800, felsőtiszai 3725-3775, fejérmegyei 3700-3750, pestvidéki 3700-3750, egyéb dunántúli 3675-3725, rozs 2300-2350, takarmány- árpa 2250-2350, sörárpa 3600-3800, zab 2350-2600, ötengeri 2800-2650, utjengeri 1750-1775, köles 1900-1950, repace 6900-6000, buzaorpa 1600-1625 K.

Budapesti liszt- és orleménypiac. („Avena” Mezőgazdasági Termény- és Állattérképező R.-T. jelentése.) 1925. nov. 24. Tartott irányzat mellett a tegnapi főzsdén a következő liszt- árak fordultak elő: dupla 0-ás 5900, 0-ás 5700, 2-es 5300, 6-os 4000, takarmányliszt 2200, korpá 1650-1700, 1-es roz- liszt 4000, 75%-os egységes rozsliszt 3200 K.volt per kg. budapesti paritásban, szákkal együtt. Malomdrák: Ogg 6550, Og 6320, 2-es 5720, 6-os 4320, 7-es 3120, rozs 0-ás 5300, egységes rozsliszt 3800 K.

Budapesti takarmányvasár. Nov. 24. (A székesfővárosi vásárgazdasági hivatalos jelentése.) Rétiszéna, I. rendű, 6 125,000-135,000, II. rendű, 6 95,000-120,000, III. rendű, csomagolásra 80,000-90,000, muharszéna 100,000-135,000, lucernaszéna 120,000-160,000, zabosbúkkörszéna 105,000, takarmányrépa 40,000-45,000, alomszalma 50,000-65,000, zsupszalma 80,000, zsupszalma I kéve 3500-4500 K.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Vető- magosztályának jelentése.) Lőheremag. A magpiacon kender- magban és napraforgómagban volt kisebb forgalom. Eladtak 50 q kendermagot 30% koronáért különként budapesti pari- tásban. A napraforgómag 2950 koronáért kelt el. Zalame- gyei tarka babot tranzitárúként az Fiume 96 líráért adtak el. A lucerna 23,500 korona.

A szegedi paprikapiaci árak. (A M. Kir. Növényvédelmi és Növényforgalmi Iroda hivatalos jelentése.) 1925. nov. 14-16i 21-ig. Fuzer 60,000-70,000, édesnemes 29,000-33,000, félédes 23,000-26,000, rózsá 14,000-18,000, II. rendű 7000-10,000, III. rendű 3000-4000 K. A kereslet lanyha- sága folytán az árak ingadozóak.

Kalocsa paprikapiaci árak. (A M. Kir. Növényvédelmi és Nö- vényforgalmi Iroda hivatalos jelentése.) 1925. nov. 8-16i 14-ig. Édesnemes kg.-kint 22,000-25,000, rózsá 12,000-15,000, másodrendű 6000-8000, harmadrendű 4000-5000, válogatott csöves 8000-12,000 korona.

Londoni cukortőzsde. „A” típusú fehércukor jegyzése a londoni szabadraktárból shillingben per cwt. január-március hónapokra: (Tőzsdezárlat.)

	P é n z		Á r u	
	nyitás	zárlat	nyitás	zárlat
nov. 13-án...	14/6	14/6	14/10 1/2	14/9
„ 14-én...	14/6	14/3	14/9	14/7 1/2
„ 15-én...	—	—	—	—
„ 16-án...	14/3	14/6	14/7 1/2	14/9 1/2
„ 17-én...	14/5 1/4	14/—	14/9	14/6
„ 18-án...	14—	13/8 1/2	14/3	14/—
„ 19-én...	13/9	13/9 1/4	13/11 1/4	14/—
„ 20-án...	13/9	14/2 1/4	14/—	14/5 1/4
„ 21-én...	14/2 1/4	13/11 1/4	14/5 1/4	14/2 1/4
„ 22-én...	—	—	—	—
„ 23-án...	13/11 1/4	14/3 3/4	14/2 1/4	14/5 1/4

Külföldi tőzsdek. Chicago, nov. 21. Buza 60 lb.-ás de- cemberre 591 1/4, máj-ra 582, júl-ra 518; tengeri 56 lb.-ás dec.-re 288 3/8, máj-ra 308 1/4, júl-ra 312 5/8; zab 32 lb.-ás dec.-re 271 1/2, máj-ra 298 3/8, júl-ra 303 1/4; rozs 56 lb.-ás

DIÓ-
észek és fejhallgatók
minőségben
világítási, villámhárító,
IGEN
dezek gyári áron.

nt megelégnék az érdeklődés,
retek között mozgott. Legutóbbi
és utjeggeri csigult, a zab,
változtalanok maradtak, míg az
bodtak. Budapesti paritásban
jegyztek: Buza 76 kg-os:
iszai 3625-3675, fejérmegyei
3650, egyéb dunántúli 3575-
vidéki 3750-3800, felsőtszai
3750, pestvidéki 3700-3750,
rozs 2300-2350, takarmány-
000-3300, zab 2350-2500,
1750-1775, kőles 1900-1950,
1800-1825 K.

piac. („Avena” Mezőgazdasági
-T. jelentése.) 1925. nov. 24.
api 15zsdán a következő liszt-
s 5900, 0-ás 5700, 2-es 5300,
0, korpa 1850-1700. 1-es rozsa-
rozsliszt 3200 K. volt per kg.
együtt. Malomárak: Ogg 6550,
0, 7-es 3120, rozs 0-ás 5300,

Nov. 24. (A szélesfővárosi
entése.) Rétság, I. rendű, 6
ó 95,000-120,000, III. rendű,
muharszéna 100,000-135,000,
zabosbükönyszéna 105,000,
alomszalma 50,000-68,000,
na 1 kőve 3500-4500 K.

Mezőgazdák Szövetkezete Vető-
eremag. A magpiacon kender-
vált kisebb forgalom. Eladiak
hért kilonként budapesti pari-
0 koronáért kelt el. Zalame-
nt ab Fiume 96 líráért adtak

(A M. Kir. Növényvédelmi
os jelentése.) 1925. nov. 14-től
édesnemes 29,000-33,000,
14,000-18,000, II. rendű
4000 K. A kereslet lanyha-

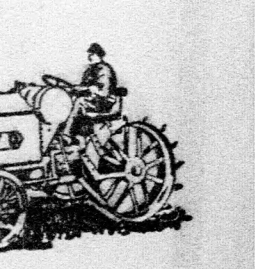
Kir. Növényvédelmi és Nö-
jelentése.) 1925. nov. 8-tól
000-25,000, rozsa 12,000-
0, harmadrendű 4000-5000,
korona.

pusu fehérkoronájú jegyzése a
en per cwt. január-március

	Á r u	
at	nyitás	zárlat
8	14/10 1/2	14/9
3	14/9	14/7 1/2
6	14/7 1/2	14/9 1/4
	14/9	14/6
	14/3	14/-
	13/11 1/4	14/-
	14/-	14/5 1/4
	14/5 1/4	14/2 1/4
	14/2 1/4	14/5 1/4

r. 21. Buza 60 lb.-ás de-
ra 518; tengeri 56 lb.-ás
ra 3125; zab 32 lb.-ás
-ra 3031; rozs 56 lb.-ás

REKES
28-32 HP

184-II
LIGORT, BUDAPEST

dec-re 3484, máj-ra 374 cent. — Newyork, nov. 21.
Buza 60 lb.-ás 6689, kemény 6719; tengeri
46 lb.-ás 3834; liszt sp. wcl. 196 lb.-ás 8643 cent volt. —
Newyork, nov. 21. (Sertéspiac.) Az irányzat tartott. Zsir
3881, faggyu 2342 cent volt kilonként. — Chicago, nov. 21.
(Sertéspiac.) Az irányzat tartott. A könnyű élősértés 2436,
nehéz 2458, szalonna 3584, zsír januára 30-91, márciusra
3053, májusra 3052 cent volt kilonként. — Bécs, nov. 21.
(Terményfőzsze.) A belföldi buza 36-37,5, magyar 38-40,
79-80 kilós tiszavidéki 41-43, belföldi rozs 2525-275,
magyar 2575-2625, jugoszláv tengeri 28-29, zab 273-
285, belföldi nullásliszt 6972 osztrák schilling volt mázsánként.

Budapesti vágómarhavásár. 1925. november 23. Felhajtás
588 drb nagy vágómarha. A vásár irányzata lanyha volt, az
árak valamennyi minőségnél változatlanok maradtak. El-
adatlanul visszamaradt 39 drb. Következő árakat jegyezték
kg-kint élősúlyban: Bika, jobb minőségű 12,000-16,000,
kivételesen 16,500-17,000, bika, silányabb minőségű 6500-
11,500, tarka hizott ökror, jobb minőségű 12,500-15,000,
középmínőségű 8500-12,000, alarendelt minőségű 6000-
8000, magyar tehén 5500-12,800, tarka tehén 6000-14,000,
bivaly 5750, növendék 6000-11,500, kicsontozni való 3500-
5000 korona.

Budapesti szarómarhavásár. 1925. november 20. Felhajtás
243 darab élő belföldi szaróborjú. A vásár irányzata élénk
volt, az árak kg-kint 500 koronával emelkedtek. Jegyezték
árak 185 borjú: Belföldi szarós: I. rendű 19,000-20,000,
kivételesen 20,500, II. rendű 17,000-18,000 K.

Budapesti juhvasár. 1925. november hó 23-án. Felhajtás:
1085 darab juh, ugyint 420 darab hizalt ürü, 665 darab
feljavított juh. A vásár irányzata élénk volt. Jegyezték
árak kg-kint élősúlyban: Hizalt ürü 8000, feljavított juh
4400-7000, kivételesen 8000 K.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
sertéstelepek jelentése.) A ferencvárosi hűtői vásáron a
felhajtás 5100 darab volt, amelyből élénk irányzat mellett
csak 380 darab maradt eladatlanul. Árak: prima urasági
nehéz 20,500-21,000, szedett 17,000-17,500, közép 16,000-
16,500, jó könnyű 14,000-14,500, gyenge 12,000-13,000,
öreg urasági 18,000-18,500, öreg szedett 17,000-17,500,
hussértés 17,000-19,000, beállítani való súlids íránt az ér-
deklődés minimális, az árak névlegesek 16,000-17,500,
öreg kocsa 14,000-15,000, zsír nagyban 26,000-27,000,
szalonna 21,000-22,500, hasított prima félsertés 23,000,
szalámihus 22,000 K. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
bizományi bizalásra sertéseket elfogad és olcsó hitelt biztosít.

Gyapjupiac. A gyapjupiacon élénkség tapasztalható, a
kereslet megelégnék. A gazdák nagyobb tételeket bocsátott
piacra. A londoni aukción, mely ma kezdődik, szintén 5/6
százalékos emelkedést várnak. A belföldi kereskedelem
tartja az árut, mert további emelkedésre számít. A jelenlegi
árak minőség szerint 32,000-34,000 K. között váltakoznak
szépeny állapotban kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. (Budapest székesfővárosi vásárgaz-
gatóság hivatalos árjegyzése.) Árak a budapesti piacon:
Tejtes tej uterje 4200-5000, tejszín literje 40,000-
55,000, tejfel literje 20,000-26,000, vaj kg-ja kicsiny-

ben 60,000-70,000, nagyban 48,000-50,000, juhturó kg-ja
40,000, tehénturó kg-ja 12,000-18,000, ementáli sajt kg-ja
kicsinyben, 57,000-75,000, nagyban 40-45, gró sajt, kg-ja
60,000-70,000, trappista sajt kg-ja kicsinyben 35,000-
50,000, nagyban 28,000-32,000 K.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben:
Csirke darabja 17,000-45,000, tyúk darabja 35,000-50,000,
hizott ruca kg-ja 24,000-28,000, hizott lud kg-ja 24,000-
28,000, hizott pulyka kg-ja 20,000-24,000, sovány pulyka
darabja 40,000-80,000, libamáj kg-ja 40,000-100,000, lud-
szir kg-ja 32,000-55,000, tojás darabja 1800-2400 K.

Budapesti halpiac. Árak kg-kint: Ponty Ia kicsinyben
30,000-40,000, nagyban 28,000-35,000, IIa kicsinyben
25,000-30,000, nagyban 20,000-23,000 K.

Budapesti vadpiac. Árak a budapesti piacon: Nyul bő-
ben drb-kint 40,000-80,000, nagyban 35000-70,000, vadlud
30,000-35,000, fácán drb-kint 60,000-70,000, fogoly drb-kint
30,000-35,000 K.

Zöldség és gyümölcs. Árak kg-kint a budapesti piacon:
Sárgarépa 1800-5000, petrezselyem 2000-5000, zeller 2000-
6000, kalarabé 1000-3000, vöröshagyma 1200-2000, fok-
hagyma 14,000-30,000, cékla 2000-4000, fejeskáposzta
700-1500, kelkáposzta 1000-4000, vöröskáposzta 2000-
8000, fejes saláta drb-ja 500-2000, rózsaburgonya kg-kint
kicsinyben 1100-1500, nagyban 90,000-100,000, K q-kint
sárgaburgonya kicsinyben 1100-1400, fehérburgonya kicsiny-
ben 700-1000, nagyban 50,000-60,000, retek 2000-6000,
tök 2000-7000, karfiol 4000-14,000, torma 8000-28,000,
sóska 6000-10,000, spenót 2000-3000, champignonsba
40,000-120,000, alma 4000-24,000, birsalma 3000-12,000,
körte 5000-16,000, szőlő 6000-24,000, dió 6000-18,000,
gesztenye 4000-12,000 K.

Zárich, nov. 23 (Devisáriát.) Budapest 0007270, Berlin
12350, Newyork 51888 3/4, Bécs 7310, Prága 1538 1/4, London
251350, Páris 2005, Milánó 2110, Belgrád 917 1/2, Bukar-
est 255.

Egy aranykorona ma a dollár hivatalos jegyzésének pénz-
árfolyamán számítva 14,42857 papirkoronával egyenlő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

P. F. Hogy a jelzett talajon a lucerna nem sikerül, annak
okát a legnagyobb valószínűséggel a lucernának meg nem
felelő altalajban kell keresni. Hogy a löhere oit mégis
sikerül, annak magyarázata, hogy jóval sekélyebben gyöke-
redzik és gyökérzetének java része a feltalajban található.
Gy. J.

H. F. Ha ugyanabból a vetőmagból az egyik helyen
arankás, a másik helyen arankamentes löherevetés kelt ki,
akkor nem a vetőmag lehet a hibás, hanem az, hogy az
egyik helyen a föld arankával fertőzött volt, a másik helyen
nem. Hasonló az eset a takarmányrépánál, mert ha a fel-
magzásra hajlamos, vagyis egyéves magrépáról származott
volna a mag, akkor az mind a két helyen felmagzott volna.
Mután az egyik helyen ez a takarmányrépamag kifogástalan

gyökérmest adott, annak, hogy a másik területen
felmagzott, nem a vetőmag az oka, hanem valamely olyan
termelési tényező, a mely a répa fejlődését fiatal korában
megakasztotta. Leggyakoribb ilyen eset az, ha a répat fiatal
korában tartósan száraz idő, vagy fagypont körüli hőmérsék
éri és ez a fejlődését megakasztja. Ilyen esetben kifogástalan
mag után is gyökört a felmagzás és az fajták szerint, de
esetenként is, különböző fokú. Az így felmagzott répa után
termelt mag rendes termelési viszonyok között is hajl mos
a felmagzásra és ilyen mag forgalombahozatalával történik
rendesen a visszaélés. Érdekes lenne azt is tudni, hogy
milyen arányú volt a répa felmagzása. A felvetett kérdés
különb is nagyon érdekes, mert rendkívül eszt az, hogy
két növényről egyszerre merül fel olyan tapasztalat, amely-
nél a vetőmag hibával kapcsolatos jelenségek a hibás
termelési tényezők révén merülnek fel.
G. E.

CIPŐK ÉS BAKANCSONOK
legolcsóbb gyári áron.

Férfi munkabakancs, széta bőrszab-
ból, 40-46 sz. ————— K 145.000
Férfi I sárga szalros tehénbőr bakancs,
egyben szabott, kipróbált tartós, 40-46 sz.
7046 ————— K 175.000
Férfi sárga strapacipő, amerikai forma,
40-46 sz. ————— K 185.000
Férfi prima box 7 1/2 sz. szep
forma ————— K 250-275.000
Férfi sárga vagy fekete puhaszaru
strapacsizma, új, lútu K 295.000
Sárga haluncsizma K 295.000
Postai rendeléseket pontosan teljesít.
KISS H. CIPŐNAGYKERESKEDŐ
Budapest, VII., Miksa-utca 13. (Dohány-u. sarok, New-York palotánál)

GROZIT
bőrtedellemez

erős, tartós, vihartálló!
Kiválóan alkalmas
gazdasági épületek
és régi zsinegtetőkh
átfedésére.
Gyártja és befűtődött vállalat:
„GROZIT“
ASZFALT- ÉS KATRAN, VEGETEREMÉKGYÁR
Budapest, VI., Berlin-ter 3. Telefon: 67-98

Trifolium Magkereskedelmi és Kiviteli Részvénytársaság, Budapest, V., Akadémia-u. 1.
Sürgőnycim: ROZULA 8457
Vasárolunk legmagasabb napiáron löhere- és lucernamagvakat, mintázott ajánlatokat kérünk

SZIVATTYUK
KOLDÓK, CENTRIFUGÁL- ÉS LÉGSZIVATTYUK, KOMPRESSZOROK sth.
minden kivételben és méretben kaphatók a
KLEIN, SCHANZLIN és BECKER, FRANKENTHAL
németországi cég magyarországi képviselőinél:
JAUZ TESTVÉREK, BUDAPEST
VI., TERÉZ-KÖRUT 37. 8241 TELEFON: 150-44.

Haszonbérlet.
A ráckevei kir. családi uradalomhoz tartozó **Középadacs-puszta**
(vasuti állomás Kunszentmiklós, 2328 kat. hold, ebből 545 k. hold
szántó, 628 k. hold rét, 700 k. hold legelő, 4 k. hold kert, 23 k. hold
erdő és 428 k. hold földadó alá nem eső terület) 1926. évi október 1-től
12 egymásra következő évre haszonbérbe adatik. Írásbeli
ajánlatok **1925. évi december hó 31-ig** adandók be a kir. családi
vagyon zárgondnokához Budapest, IV., Apponyi-tér 1. Ugyanott a felté-
telek is megtudhatók.
Gróf Wenckheim Dénes, zárgondnok.

„IRUS-MŰVEK“ MAGY. KÖZPONTI MŰSZAKI IRODA
BUDAPEST, VI., Podm: Mozka-s. 21.
Telefonszám: 97-63 Sürgőnycim: „IRUS“
Specialitásként szállít azonnal a legjobban bevált szab. eredeti
„IRUS“ darálókat és MALOMBERENDEZÉSEKET
„Nordmühlbau“ hámozógépeket
az összes gazdasági magvak, szálás és rostos termények feldolgozására
Továbbá szállít **NEUMEYER** Herkules motorekét
4- és 3-vasú szivógáz-, petróleum- és benzinüzemre
A modern technika legtökéletesebb alkotása
Szánt Arat Csépel Vontat
Elsőrendű referenciák 8512 Legmesszebbmenő jótállás

Mindenféle haszonállat részére **kitünő hizlaló és erősítő** a
Szücs-fele Lecithines-állattáppor
de különösen **csökkent állatoknál és malacoknál** meglepő az eredmény!
Magrendelhető: **Szücs Sándor** gyógyszerésznél Budapest, V., Arany János-u. 29.

Tejüzemek részére
a Magyar Királyi Földmívelésügyi Minisztérium 19.000/1925. számú rendelete értel-
mében f. év november 1-től szükséges és 98.279/25. sz. jóváhagyása alapján készült
Tejüzemi naplót
25 lapos, ferjedelemben kemény papirkötésben, darabonként... 30.000 koronáért
ugyanazt jobb papírból, 1/2 vászonkötésben, darabonként... 75.000 koronáért
+ csomagolás, forgalmazó és portó, szállítja a
„PÁTRIA“ Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. nyomtatványosztálya
Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám (Köztelek)
Tejszövetkezeti nyomtatványok állandóan készletben!

Kisbirtokosok és kisgazdák... A hirdetői díjak - a 2-osa forgalmi adó költés felszámítása mellett - előre fizetendők

KISHIRDETESEK

Kisbirtokosok és kisgazdák... A hirdetői díjak - a 2-osa forgalmi adó költés felszámítása mellett - előre fizetendők

ia-drótfonatok... Haideker Sándor H.-T. Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

K. SZOMBATHELY. Tel.: 3-71, 4-80... KAKARMÁNYOK: Korpa, Malátás, csirke mellesz...

GAZDASÁGI KÖZPONT... KASTELYON KOZSEGEEK Világítására 30-600 lámpára. Azonnal szállítható.

tett német sertésekre... dr. Witthen Lajos, Ferenc-utca 14.

ERSZÁM... 1,400.000 K-tól... 3,300.000 K-tól

BÖRÖKET... minden méretben.

akancsok... Határ-ut 61.

VILMOS... Határ-ut 61.

r.-t.-nál... Sengeri-u. 86.

bládás, vételi, bérleti és költségek nélküli, Vízszel. Vegyes és vízszel. munkák irányítását.

Dijatlan allasközvetítés!... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

BSTÜLTENDŐ ALLÁS... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Elsőrendű... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Azonall... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Kertész... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Szobaleány... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Faragógazdát... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Gőzkapogépész... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Gazdasági... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

200 millió... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Gazdatiszt, 35 éves, kereskedelmi végzettség... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

22 évi gyakorlati... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Földművelésiskolát... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

20 évi gyakorlati... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Gazdatiszt... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Gazdatiszt... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Gazdatiszt... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Szerényigényű... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Földművelésiskolát... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Ispán... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Gazdalkodó... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Gazdatiszt... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Gazdaságban... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

A földművelésreform... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Allás... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Ispán... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Gazdasági... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Gazdatiszt... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Könyvelő... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Maglórosi... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

32 éves... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Mezőgazda... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Szilgyártó-nyerges... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Kertész... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Vizsgázott gépészkövacs... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Urásági... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Idősebb... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Főgépész... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Műkertész... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Fiatal... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Főgépész... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Kovácsbognár... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Paradéskocsis... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Gépész... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Szilgyártónak... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Ki vana hajlandó... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Gépészkövacs... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Istállóteremtő... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

42 éves... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Gépészkövacs... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Perfekt... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Lokomobil... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Azonall... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Főgépész... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Tejellőnőr... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

ALLATOK... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

BAUER B. GYULA... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Rizott- és sovány sertések... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Eladó... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Főtejteleneket... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Loeladás!... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Bronzpulykák... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Komondorok... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Eladó... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Eladó... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Schulz A. Gyártó és Forgalmazó... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Dunántúli... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Földbirtokosoknak... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

ELADÁS... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Monitor... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Auto... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Cselekményeket... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Használt... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Eladó... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Eladó... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Eladó... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Sertés... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Sertés... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Sertés... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Sertés... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Sertés... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Sertés... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Sertés... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Sertés... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Sertés... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Sertés... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

Sertés... Budapest, VIII., Ötösi-ut 48/B.

TRAKTOROKHOZ legalkalmasabbak — csekély hajtóerősülkségetlik folytán — az
államgépgyári acélkeretű golyóscsapágyas cséplőgépek.
 Államgépgyári gőz-, benzin- és „Astra” szivógázlokomobilok, szalmakazalozók és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges legjobb gyártmányu mezőgazdasági gépek és eszközök állandóan raktáron
A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
 Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. szám.

„AVENA” Mezőgazdasági Termény- és Allatertékesítő R.-T.
 szarvasmarha- sertés-, borjú- és juhállományok Szállítványok címűndők: Marha-, borjú- és juhállományok: „AVENA” R.-T. Budapest-Ferencváros, Marhavásártér. Sertésállományok: „AVENA” R.-T. Budapest-Ferencváros, Kőszegi Irda: Budapest, V., Vidócska 16. Telefon: 63-43, 63-44. Váslrolunk minden néven nevezendő terményneveket, valamint szarját és szarját.

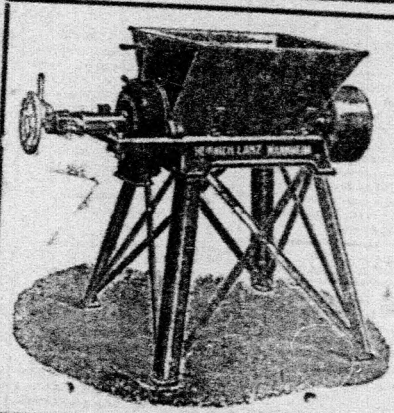
Morabózi
 igás tenyészkancák,
 tenyészmenek,
 választott csikók
 ismét kaphatók
 magyar határállomásra állítva, esetleg közvetlenül a tenyésztőknei körvetítjük.
E. VAJDA
 (ezelött: idős HEINRICH WOK)
 Iónagykereskedés és lovasáruló-gyártó
ČAKOVEC (Čakotanya)
 Medjimurje, Jugoszlávia
 Sürgőhívás: VAJDA Čakovec
 Jugoszlávia 127

Gőzekeköteleket
 szavatolt legmagasabb szakítási szilárdsággal
 eredeti gyári árakon azonnal szállítok
Toepffer Róbert
 Budapest, I., Mészöly-u. 6. 8404 Telefon: József 85-05

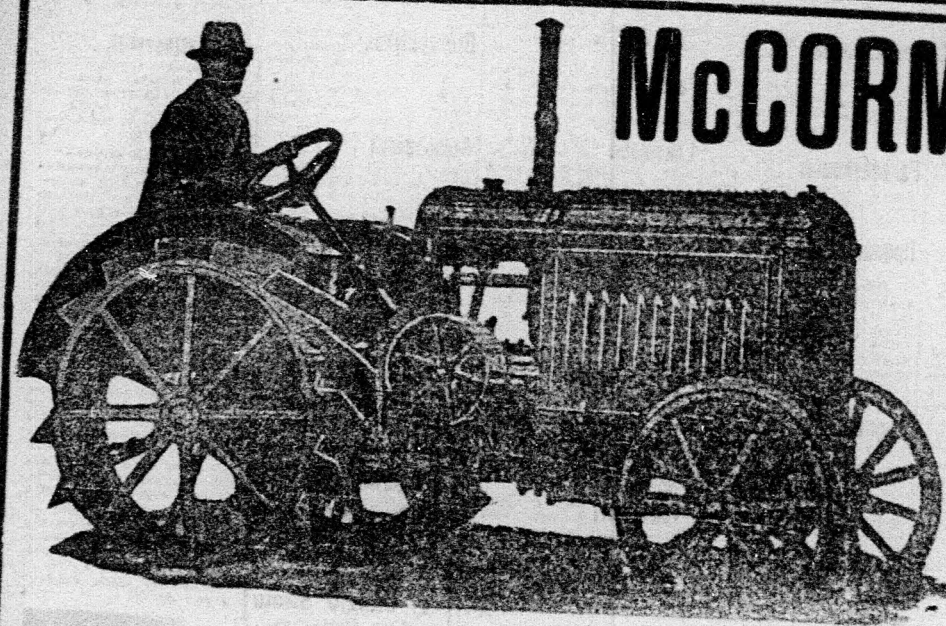
Gőzekebérszántást
 őszli és tavaszi szántást, gyeptrévet, szőlőtelepet fasskolák, erdőbirtok mely rigólirozását vállalja
Wolff Ernő, Budapest—Kelenföld
 8478 Telefon: József 84-65 Sörgőnyom Wolfleha Budapest

Uj tejüzem!
 Veszünk tejet, tejtermékeket (óvi kötésre is)
VITAMIN Tejipari Vállalat
 Budapest, VIII., Kálvária-utca 23. szám.
 Telefon: József 23-40 8480

Nyitott és csukott
„Kölber” - kocsi
 kiténő karban, villanyvilágítással, eladó.
 Bővebbet: Földes Győző Mag- és Terménykereskedelmi R.-T.-nál, Budapest, V., Zrínyi-utac 14. Telefon: 141-10.

APRAKTIKUS GAZDA LANZ
 CSÖVESTENGERI-és OLÍJPOGÁCSA-TÖRŐGÉPET HASZNÁL
 Ajánlattal szolgál!
HAHN ARTHUR és TÁRSAI
 cég, BUDAPEST, VIII., ULLŐI-UT 52/8

McCORMICK TRAKTOR

Beépített regulátor
 Fordulat önműködően szabályozva
 Szijtárcsa a motoron
 Levehető kapaszkodók

28 golyóscsapágy
 Magasfeszültségű mágnes
 Motorhengerek kicserélhetők
 Légtisztítóberendezés
 Működő részek portól teljesen megvédve

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
 MC CORMICK & DEERING, CHICAGO
 VEZÉRKEPVISELET
DÉNES B.
 RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 GŐZ- és MOTOREKEOSZTÁLY
 BUDAPEST, V., VÁCI-UT 98.
 LEVÉLCIM: BUDAPEST 56. FIOKBÉRLŐ
 SÖRGÖNYCIM: „DÉBERT BUDAPEST”
 TELEFON: 139-15 ÉS 70-43
 ALAPITVA 1883